

Uuden työntekijän perehdyttämisprosessi lastensuojeluyksikössä

Tapani Aarnio

2022 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Uuden työntekijän perehdyttämispro- sessi lastensuojeluyksikössä

Tapani Aarnio
Sosiaalialan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Marraskuu 2022

Tapani Aarnio

Uuden työntekijän perehdyttäminen ja kehittämisehdotuksia perehdyttämiseen lastensuojeluyksikössä

Vuosi

2022

Sivumäärä

49

Tämän päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata ja kehittää perehdytyksen prosessia ja merkitystä uutena työntekijänä Uudellamaalla sijaitsevassa lastensuojeluyksikössä, sekä laatia havainnoista ja kokemuksista kehittämisehdotuksia. Samalla päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö kuvaa lastensuojeluyksikössä työskentelyä. Lastensuojeluyksiköt ovat kodin ulkopuolisia sijoituspaikkoja kiireellisesti sijoitetuille lapsille tai nuorille. Toimintaa ohjaava laki on lastensuojelulaki.

Opinnäytetyö on kirjoitettu päiväkirjamuotoisesti. Päiväkirjamuotoisessa opinnäytetyössä työskentelyä seurataan päivittäin ja viikon päätteeksi tiivistetään viikon kokemukset, sekä analysoidaan sitä lähdekirjallisuuteen pohjautuen, että pohditaan. Kymmenen viikon aikana ilmaantuneet tavoitteet perehdytyksessä olivat perehdytyslomakkeen läpikäynti, itsenäiseksi työntekijäksi ryhtymistä, lääkelaskusaaminen, lakiosaaminen sekä teorian soveltaminen työhön. Työnantajalta kehittämistehtävää ei erikseen tullut.

Opinnäytetyön merkitys perustuu yleiseen hyödyllisyyteen ja tarpeeseen. Kyseisessä lastensuojeluyksikössä perehdyttämiseen tulisi vielä panostaa ja ottaa uudet työntekijät paremmin huomioon käyttämällä dialogisia viikkokeskusteluita, joiden avulla työntekijä voi oivaltaa ja oppia uutta työstään, seuraamalla hyvän perehdytyksen ohjeita sekä työskennellä työparin kanssa ensimmäisten viikkojen aikana, jolloin työpari pystyy tarkkailemaan ja antamaan palautetta uudelle työntekijälle työnlaadusta. Näin työntekijälle annetaan mahdollisuus tehdä virheitä kontrolloidussa tilanteessa.

Tapani Aarnio

**Uuden työntekijän perehdyttäminen ja kehittämis ehdotuksia perehdyttämiseen lasten-
suojeluyksikössä**

Year

2022

Pages

49

The purpose of this thesis is to describe and develop the process and meaning of orientation as a new employee in a child protection unit in Uusimaa, and to make suggestions for development based on the findings and experiences. At the same time, the thesis describes working in a child protection unit. Child protection units are out-of-home placements for children or young people who have been placed in an emergency situation. The law governing their activities is the Child Welfare Act.

The thesis is written in the form of a diary. In the diary format, the work is monitored on a daily basis and at the end of the week, the experiences of the week are summarised and analysed based on the source literature, as well as reflected upon. The objectives that emerged during the ten weeks of the orientation were to go through the orientation form, to become an independent worker, to learn about pharmaceuticals, to learn about the law, and to apply theory to work. There was no specific development task from the employer.

The relevance of the thesis is based on its overall usefulness and need. In the child protection unit in question, there is still room for improvement in the orientation process and for taking better account of new employees by using dialogue-based weekly discussions to help the employee to understand and learn new things about his or her job, by following good orientation guidelines and by working with a partner during the first few weeks, so that the partner can observe and give feedback to the new employee on the quality of work. This gives the worker the opportunity to make mistakes in a controlled situation

Keywords: orientation, child protection, well-being at work

Sisällys

1	Johdanto.....	7
2	Nykytilanne.....	8
3	Toimintaympäristö	10
4	Päiväkirjaraportointi.....	11
4.1	Viikko 1	12
4.2	Viikko 2	15
4.3	Viikko 3	18
4.4	Viikko 4	21
4.5	Viikko 5	23
4.6	Viikko 6	26
4.7	Viikko 7	29
4.8	Viikko 8	32
4.9	Viikko 9	35
4.10	Viikko 10.....	38
5	Yhteenveto ja pohdinta	40
6	Lähteet	44

1 Johdanto

PONT, eli päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö, on opinnäytetyö, joka tehdään työelämän ohella. Päiväkirjamuotoista opinnäytetyötä tehdään noin 15 viikon ajan, johon sisältyy 10 viikkoa päiväkirjan pitämistä työtehtävistä. Teen opinnäytetyön erääseen vastaanottokotiin. Tämä kyseinen vastaanottokoti koostuu kahdesta eri osastosta. Kutsutaan niitä X ja Y osastoiksi X-osasto on nuoremmille lapsille ja Y-osasto, jossa työskentelen, on tarkoitettu noin yläasteikäisille nuorille. Tulen toimimaan tässä lastensuojeluyksikössä ohjaajan tehtävissä.

Työsopimukseni on sovittu vastaanottokotiin ajalle 6.6.2022 - 4.9.2022. Työ on kolmivuorotyötä. Työn yhtenä tavoitteena henkilökohtaisesti on tutustua lastensuojelun piiriin ja minkälaista vastaanottokodin arki käytännössä on. Toisena tavoitteena kartoittaa työhön perehdytys. Mikä perehdytyksessä onnistuu ja missä kohdissa perehdytyksessä voitaisiin panostaa. Pohdin myös perehdytyksen vaikutusta omaan kehitykseeni, muuttuuko työote opiskelijan roolista ammattimaiseen työtoteeseen. Vertaan saatuaani perehdytystä työturvallisuuslakiin, jonka 14§:ssä määrätään työntekijän perehdytyksestä, eli opetuksesta ja ohjauksesta.

Lastensuojelulaitoksia kuten lastenkoteja, koulukoteja ja niihin rinnastettavia laitoksia kuten vastaanottokodit ohjaa lastensuojelulaki. Lastensuojelulaki (417/2017) 1 luvun 1 §:ssä säädetään lain tarkoituksesta. Lain tarkoituksena on turvata lapselle oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, monipuoliseen sekä tasapainoiseen kehitykseen. Samassa pykälässä taataan lapsen oikeus erityiseen suojeluun.

Lastensuojelulaitoksien sijaishuollosta määrätään lastensuojelulain 10 luvun kohdassa sijaishuolto. Sijaishuollolla tarkoitetaan huostaan otetun, kiireellisesti sijoitetun lapsen hoitoa ja kasvatusta kodin ulkopuolella. Sijaishuoltoa voidaan järjestää joko perhehoitona tai laitoshuoltona.

Laitoshuollon vaatimuksista säädetään lastensuojelulain 10 luvun laitoshoidon kohdassa. 57 §:ssä määritetään lastensuojelulaitokset ja niitä ovat lastenkodit, koulukodit sekä muut rinnastettavat lastensuojelulaitokset, kuten esimerkiksi vastaanottokodit.

Työntekijän perehdytyksestä ja turvallisuudesta vastaa työturvallisuuslaki (738/2002). Luvussa 2 laki määrää työnantajan yleiset velvollisuudet. Ohjauksesta ja opetuksesta määrää työturvallisuuslain 2 luvun 14 §, joka selkeyttää työntekijälle annettava opetus ja ohjaus. Tarkemmin pykälän ensimmäisen kohdan toisen momentti määrää sen, että työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta työn haittojen ja vaarojen estämiseksi. Ensimmäisen kohdan neljäs momentti määrää, että työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta täydennetään tarvittaessa.

Opinnäytetyön keskeiset käsitteet ovat perehdytys, lastensuojelu ja työhyvinvointi. Perehdytyksellä tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden avulla työntekijä oppii tuntemaan työpaikan tavat, säännöt, henkilöstön sekä odotukset (Ahokas & Mäkeläinen 2013). Perehdytyksen vastuu kuuluu työnantajalle ja hänen on luotava edellytykset sille. Ammattilainen on myös velvollinen ylläpitämään ammattitaitoaan. Ammattitaitoa voidaan pitää yllä perehtymällä ammattialan määräyksiin ja säännöksiin. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2017, 141). Perehdytys on läsnä siis koko työuran, eikä perehdytys rajoitu ainoastaan työsuhteen alkuun. Omaa perehtyneisyyttä täytyy ylläpitää jatkuvasti.

Sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee työhyvinvoinnin kokonaisuutena, johon kuuluvat käsitteet työn mielekkyys, turvallisuus ja terveys (STM 2022). Työhyvinvoinnissa avainasemassa on esihenkilö, sillä hänen tehtävänä on varmistaa, että toimenpiteet työhyvinvointiin toteutuu (Manka 2016, 9). Työturvallisuuslaissa 138:ssä määrätään työn suunnittelusta, jossa on otettava huomioon työntekijöiden fyysiset ja henkiset edellytykset (Työturvallisuuslaki 738/2002). Työhyvinvoinnista vastaa myös työntekijä ylläpitämällä omaa osaamistaan. Näin ollen perehdytys on myös osa työnhyvinvointia.

Lastensuojelu on nimensä mukaisesti lasten suojaamista kehitykseen ja kasvuun vaikuttavista haittatekijöistä. YK:n lasten oikeuksien yleissopimuksessa 19 artiklassa luetellaan näitä olevan esimerkiksi väkivalta, laiminlyönti ja hyväksikäyttö (Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989). Lastensuojelua ohjaava laki Suomessa on lastensuojelulaki, jonka tarkoituksena on turvata kasvuympäristö lapselle, joka on tasapainoinen ja mahdollistaa lapsen kehityksen monipuolisesti (THL 2022a)

2 Nykytilanne

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa sekä havainnoida uuden työntekijän perehdyttämisen prosessia lastensuojeluyksikössä. Opinnäytetyössä keskitytään siis konkreettisiin asioihin, joita toteutetaan perehdytyksen aikana ja kuinka muututaan opiskelijasta ammattilaiseen rooliin. Työnantaja ei ole antanut toivetta siitä, mitä organisaatio haluaisi opinnäytetyön tuottavan heille.

Oma osaamiseni on melko hyvää. Lastensuojelutyöstä minulla ei ole kokemusta, mutta nuorten kanssa olen työskennellyt aikaisemmin nuorisotiloilla. Osaan olla itsenäinen ja joustava tiiminjäsen. Ohjausta ja perehdytystä tarvitsen vielä, varsinkin työtehtävissä, joissa en vielä ole ollut, kuten lastensuojeluyksikössä työskentelyssä. Sijoittaisin siis itseni aloittelevan toimijan ja taitavan suoriutujan välimaastoon.

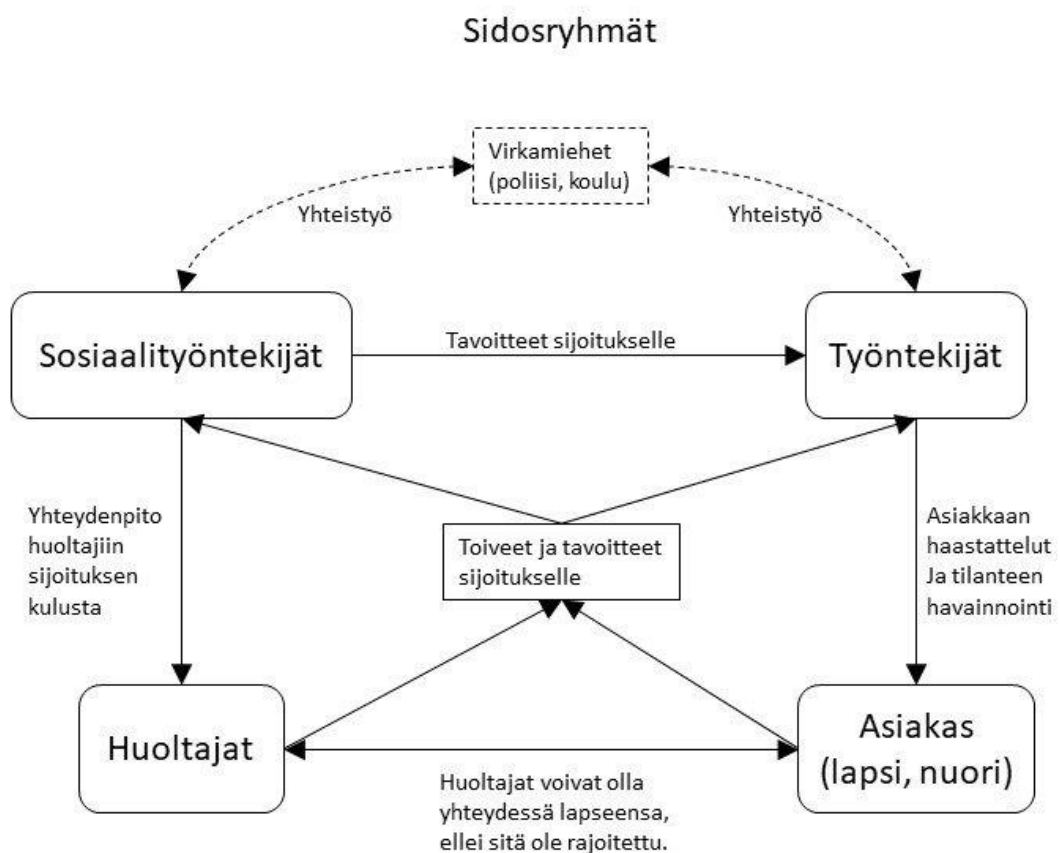

Ammatillisessa kehittämisessäni olen vielä alussa. Tällä hetkellä etsin omaa ammatillista työotetta. Joissakin tilanteissa olen vielä epävarma ja epäilen omaa toimintaa. Tämä on kuitenkin normaalia kehitystä, joka väistyy, kun kokemusta kertyy. Toiminnassani se näkyy epävarmuutena ottaa tilannetta haltuun. Työminän kehittämiseen tarvitsen vielä aikaa. Haluan toimia parhaalla näkemälläni tavalla, mutta saada siihen ammatillisen otteen ja asenteen. Olen vielä ”liian oma itseni” joissakin tilanteissa. Siksi haluan tarkastella perehdyttämisen tärkeyttä lastensuojeluyksikössä.

3 Toimintaympäristö

Työtehtäviin kuuluvat ohjaajan työtehtävät, joita ovat esimerkiksi oman ohjattavan asioiden hoitaminen, sosiaalityöntekijän asettamien tavoitteiden saavuttamisen varmistaminen, neuvotteluihin osallistuminen sekä sijoitetun arjen kirjaaminen.

Työskentelyä tehdään moniulotteisesti monien eri tahojen kanssa. Pääasiassa työskentely koostuu sijoitetun, sijoitetun vanhempien tai huoltajien, verkostojen sekä viranomaisten kanssa tehtävästä työstä.

Kuva 1: Havainnollistava sidosryhmäkartta

Yllä oleva kuva havainnollistaa sidosryhmien suhteita ja minkälaista työtä niiden välillä tehdään sijoituksen aikana. Kuvan oletuksena on se, että huostaanottopäätös on jo tehty, eli asiakas asuu kodinulkopuolisessa sijoituspaikassaan.

Kuvasta huomataan, että sosiaalityöntekijä on suuressa roolissa sijoituksen aikana, sillä he asettavat tavoitteet sijoitukselle. Näiden tavoitteiden kartoittamista varten järjestetään tuloneuvottelu, missä kuunnellaan huoltajia sekä sijoitettuna olevaa lasta. Samalla kuullaan mitä toiveita sijoitukselle on. Nämä toiveet päivitetään yksikön työntekijöiden tietoon. Esimerkiksi näissä neuvotteluissa voidaan kartoittaa se, että ovatko nuori tai huoltajat sitoutuneita kotoutumiseen. Sosiaalityöntekijä on myös sijoituksen aikana yhteydessä lapsen huoltajiin ja pitää heihin yhteyttä. Yhteydenpitoa vaativia asioita ovat esimerkiksi kotijaksoista sopiminen tai miltä kotiutumisen mahdollisuus vaikuttaa. Kun tavoitteet ovat selkeät, voi yksikön työntekijä havainnoida lapsen tai nuoren tilannetta haastatteluiden avulla ja seuraamalla sääntöihin sitoutumista.

Yhteydenpitoa on myös paljon kaikilta osapuolilta. Yksikön työntekijät pitävät yhteyttä sosiaalityöntekijöihin, huoltajiin ja virkamiehiin, esimerkiksi poliisiin tai sijoitetun kouluun. Huoltajat voivat vapaasti olla yhteydessä lapseensa tai lapsi voi olla yhteydessä vanhempiinsa, ellei sitä ole rajoitettu. Lastensuojelulain (417/2007) 11 luvun 62§ säätelee yhteydenpidon rajoittamisesta, jolloin syitä tähän voivat olla esimerkiksi se, että yhteydenpito aiheuttaa lapsen kehitykselle, terveydelle tai hengelle vaaraa.

Vastaanottokodissa teemme arviota lapsen ja perheen tilanteesta ja pohdimme, pystyykö sijoitettu lapsi tai nuoria palaamaan kotiin vai sijoitetaanko hänet lyhytaikaiseen vai pitkäaikaiseen sijoitukseen kodin ulkopuolelle. Päätöksen tekee sosiaalityöntekijä, joka ottaa huomioon vastaanottokodissa tehdyt havainnot ja sen, mikä on vastaanottokodin suositellut toimenpiteet.

Työtehtävistä ja niiden vaatimuksista esiin tulevat asiat ovat seuraavanlaisia. Vastaanottokodissa työskentely vaatii pitkäjänteisyyttä, selkeiden rajojen asettamista nuorille, kattavaa tietämystä laista, erityisesti lastensuojelulaista, joka on ohjaava laki lastensuojelulaitoksissa.

4 Päiväkirjaraportointi

Päiväkirjaraportointia on tarkoitus tehdä päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön aikana kymmenen viikkoa. Aloitan päiväkirjaraportoinnin heti ensimmäisestä työpäivästä alkaen. Ensimmäinen viikko tulee olemaan tärkeä, sillä sen aikana pääsen perehtymään työtehtävään. Heti ensimmäisestä päivästä tehtyä raportointia voin käyttää hyväkseni myöhemmin reflektoinnissa, jota tulen tekemään opinnäytetyön loppuvaiheessa. Tulen tekemään jokaisesta viikosta etukäteen suunnitelman. Mitä tuleva viikko pitää sisällään ja minkälaisia tavoitteita asetan itselleni työhön.

Kolmivuorotyön takia jotkin vapaat voivat olla pidempiä jaksoja, mutta pyrin tekemään raportointia viidesti viikossa. Pidemmälle ajalle suunnitelmaa on hankala tehdä, sillä työlistat rakennetaan eikä tiettyjä työpäiviä voi tietää tarkkaan etukäteen. Päiväkirjaraportointi tulee kuitenkin onnistumaan hyvin, sillä työsuhteeni on sen verran lyhyt, ettei minulla ole lomiam.

4.1 Viikko 1

Perehdytysviikon tavoitteena on perehdyttämislomakkeen läpi käyminen kokonaan, jolloin miltei kaikki talon työtehtävät ja tavat ovat tulleet tutuiksi. Tämän saavuttamiseksi minun täytyy ottaa vahva rooli uutena oppijana, ja laskea kynnystä kysymiseen, mikäli en tiedä jotain.

Maanantai 6.6.

Työviikkoni ja työsuhteeni vastaanottokodissa alkoi iltavuorolla. Saavuin yksikköön kello 14 aikaan. Tutustuin työtovereihini ja pääsin esittelemään itseni työtiimille. Iltavuorolaisille kerrottiin yön ja päivän erikoishuomiot, sekä mitä tänään pitää vielä hoitaa. Erikoishuomioita ovat esimerkiksi myöhästymiset paluujasta, kriisisijoitukset yön aikana ja nuorten perheiden kanssa sovitut tapaamiset. Palaverin jälkeen sain esihenkilöltäni avaimet ja perehdyttäjäni piti minulle tutustumiskierroksen talossa.

Sain myös ensimmäisen oman ohjattavan nuoren. Oma ohjattavalla tarkoitetaan sitä, että työntekijä tekee kyseisen nuoren kanssa tiiviimmin työtä ja on tietoinen hänen tapahtumisestaan. Oman ohjattavani nuoren tapaaminen ei kuitenkaan sujunut täysin mutkitta. Paikalle jouduimme kutsumaan vartijan, sillä nuori ei halunnut luovuttaa esinettä, joka on hänelle ja muille vaaraksi. Tilanne oli itselleni hyvin yllättävä, enkä tiennyt kuinka toimia. Onneksi tilanteessa oli vastaanottokodin kaksi kokenutta työntekijää, jotka saivat tilanteen lopulta halluun.

Myöhemmin päivällä söimme ruoan yhdessä nuorten kanssa, jotka kyselivät minulta ”kuka hitto sä oot?” ja vastaavanlaisia kysymyksiä. Tämän jälkeen kävimme läpi perehdyttäjäni kanssa talomme asiakastietojärjestelmää. Yövuorolaisen tultua paikalle, kävimme hänen kanssaan läpi päivän tapahtumat ja huomioon otettavat asiat. Laitoimme yövuorolaisen kanssa iltapalan tarjolle, jonka aikana naapuriyksikön ohjaajat tulivat kysymään apua ja neuvoa. Heidän yksikössänsä oli hatkalaisia.

Hatkoilla tarkoitetaan siis tilannetta, jolloin lapsi tai nuori ei ole palannut yksikköön sovittuna ajankohtana, ei ole saavutettavissa puhelimitse ja tämänhetkinen sijainti ei ole tiedossa. ”Hatkalaisista” tehdään usein virka-apupyynnö. Virka-apupyynnö tehdään puhelimitse sosiaali- ja kriisipäivystykseen, jossa he arvioivat tilanteen. He päättävät, tehdäänkö virka-apupyynnö.

Tilanne aiheutti hämmennystä ja osa ohjaajistamme lähtivät etsimään hatkalaisia. Yksikömmö nuoret näkivät tilanteen ja se aiheutti heissä levottomuutta. He eivät halunneet rauhoittua ja työpäiväni venyi noin 20 minuutilla. Tilanne kuitenkin saatiin rauhoiteltua ja totesimme, että paluu-aikaa on aikaistettava, jolloin tällaiset tilanteet eivät tapahdu, kun iltavuorolaiset ovat lähtemässä ja yövuorolainen jää yksin.

Tiistai 7.6.

Tiistain työpäivä alkoi iltavuorolla. Kun kaikki iltavuorolaiset olivat saapuneet, pidimme yhteisen palaverin, missä kävimme läpi niin sanotun nakkilistan. Nakkilistalla yksikössämme tarkoitetaan listaa, joka on toimistossamme, johon merkitään päivän työtehtävät iltavuorolaisille ja muita huomioita päivässä. Palaverin jälkeen keskustelin esihenkilöni kanssa vapaapäivistä ja mille ajanjaksoille toivon niitä tulevan. Päivän tavoitteena oli aktivoida kaupungin tunnukset, joilla pääsisin kirjaamaan asiakastietojärjestelmäämme. Tämä ei kuitenkaan onnistunut, sillä IT-tukihenkilöt ovat lakossa tällä hetkellä, eikä heillä ole resursseja hoitaa asiaa.

Tunnusten aktivointi pitää hoitaa pian, jotta pääsen kirjaamaan päivän tapahtumia. Päivän aikana ainoa ongelma, mikä tuli ilmi, oli yövuorolaisen poissaolo. Tämä aiheutti hieman päänvaivaa ja tilannetta piti selvittää. Loppujen lopuksi yksi iltavuorolainen joutui jäämään valvomaan yötä. Itse en olisi pystynyt jäämään yövuoroon kokemattomuuteni takia. Yhdelle tiimin jäsenelle todettiin myös koronatartunta. Tämän takia huomina työvuoro päivävuo-rosta muuttui iltavuoroksi. Nämä tilanteet osoittivat minulle sen, että työ vaatii joustavuutta ja tietynlaista paineensietokykyä, sillä epävarmat tilanteet voivat aiheuttaa hämmennystä.

Keskiviikko 8.6.

Keskiviikkoisin osastollamme on aina tiimipalaveri. Tiimipalaverissa käydään yleisesti osaston tapahtumia, muutoksia ja tilanteita. Keskustelimme esimerkiksi siitä, minne seuraavat nuoret sijoitetaan, kuinka ruoka-ajat muuttuvat kesän aikana ja kävimme myös läpi riskienarviointia. Riskienarvointi on kerran vuodessa tehtävä arvio työhön liittyvistä riskeistä. Riskien arvioinnissa kävi ilmi se, että työssämme on melko vähän riskejä. Suurimmat riskit, joita voimme kokea, ovat todennäköisesti erilaiset väkivaltatilanteet uhkaavan nuoren kanssa.

Myöhemmin päivällä kävimme läpi perehdyttäjäni kanssa perehdytyslistaa (liite 1). Perehdytyslistaa on sensuroitu niin, ettei siitä voi tunnistaa yksikköä. Paikalliset terveyskeskukset tai sairaalat sekä kirjaamisjärjestelmä on sensuroitu anonymiteetin säilyttämiseksi. Perehdytyslistassa käydään läpi asioita, jotka ovat merkittäviä työskentelyn sujuvuuden kannalta. Näitä ovat esimerkiksi kirjaamiskäytäntöjen läpikäyminen, siivoaminen, ruoka-asiat, terveyskeskudessa asiointi, lastensuojelulain kertaaminen ja organisaation rakenne.

Perehdyttämislomakkeella varmistetaan se, että suurin osa talon toiminnoista ja käytännöistä ovat tulleet tutuiksi. Lomake käsittelee siis muun muassa perustehtävän vastaanottokodissa, päivärhythmin ja myös lastensuojelulain. Loppuilta sujui rauhallisesti.

Torstai 9.6.

Torstai oli ensimmäinen päivävuoroni, tai niin sanottu välivuoro. Vuoroni alkoi nakkilistan läpikäynnillä ja huomasin, että minun täytyy tehdä omalle ohjattavalleni tulotilanteen kyselylomakkeen. Kyselylomakkeen tekeminen jännitti minua hieman, sillä tein sen täysin kahdestaan ohjattavani kanssa. Alkujännityksen jälkeen koin lomakkeen käytön kuitenkin helpoksi. Lomake (ks. liite 2) kysyy nuoren ajatuksia sijoituksesta ja miten ohjaajat voivat auttaa sijoitettua. Lomake on hyvä yleiseen tilanekartoitukseen, ja jossa nuori voi heti kertoa ajatuksiaan sijoituksesta. Tämä antaa myös ajatusta ohjaajille siitä, kuinka loppusijoitus tulee kulkemaan.

Tulokyselyn jälkeen pääsin osallistumaan tuloneuvotteluun. Tuloneuvottelu on ensimmäinen neuvottelu sijoituksen aikana. Tuloneuvottelussa on mukana yleensä perhe, sijoitettu nuori, nuoren omaohjaajat sekä sosiaalityöntekijä. Tuloneuvotteluun meneminen ei varsinaisesti jännittänyt ollenkaan, mistä olin itsekin ihmeissäni. Mietin, että olenko jonkinlaisessa ammatin tilanteissa, etten edes osaa edes jännittää tilannetta. Itse tuloneuvottelu muistutti minua hyvin paljon tilanteista, joita on käyty koulussa läpi.

Perjantai 10.6.

Perjantaina oli ensimmäinen aamuvuoro, eli pääsin näkemään millaista, työ on aamuisin. Kävin hakemassa myös varakortin kaupungin asiointipisteeltä, että pääsen kirjautumaan asiakastietojärjestelmään ja kirjaamaan nuorten päivän tekemisiä. Kortin kanssa oli hieman ongelmia, mutta sain ne hoidettua kuitenkin lopuksi. Tämän jälkeen pääsin tekemään ensimmäiset kirjaukset. Minulla ei ole aikaisempaa kokemusta kirjaamisesta, mutta pienen harjoittelun jälkeen koin sen helpoksi. Itselleni tuli heti ammattilainen olo, kun pääsin tekemään kirjaamistyötä. Huomioin myös sen, että kirjaamismahdollisuus teki minusta huomaavaisemman työssä, sillä olen velvollinen kirjaamaan päivän tapahtumia asiakastietojärjestelmään. Koen tällä hetkellä, että pääsen niin sanotusti työn vauhtiin ja opin talon tavoille. Rutiinit ja nuoret alkavat tulla tutuiksi, joka tekee työn vähentää työn kuormittavuutta.

Ensimmäisen viikon yhteenveto

Ensimmäisellä viikolla olen mielestäni onnistunut hyvin perehdytyksessä. Työn ohella asioiden oppiminen antaa niille merkityksen ja ne pysyvät mielessä paremmin. Perehdytyslistan sain

käytyä kokonaan läpi, joten talon perustehtävät ja tavat tulivat tutuiksi sen avulla. Perehdytyslista oli erinomainen työkalu työn alkuun. Pidin siitä, että sain konkreettisen listan, josta pystyin merkitsemään opitut kohdat.

Puutteita perehdyttämisessä ei juurikaan ollut, vaan se oli tehty mielestäni ajatuksella ja uutta työntekijää ajatellen. Kritiikkiä joudun kuitenkin antamaan siitä, että varsinaista perehdytystä ei tehnyt minulle osoitettu perehdyttäjä, vaan toinen työyhteisön jäsen. Esimerkkinä se, että kummatkin perehdyttäjäni jäivät vapaille, kun saavuin taloon.

Heti alkuun, on hyvä selvittää se, mitä laitoshuolto oikeastaan on. Kuinka vastaanottokodit ja lastenkodit eriävät toisistaan ja kuinka asiakkaan polku rakentuu. Nykytilanteessa tähän ehdinkin jo vähän viitata, mutta viikon yksi loppuun on hyvä syventyä siihen, mitä käytännössä teen vastaanottokodissa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kiteyttää hyvin vastauksen kysymykseen mikä on vastaanottokoti. Vastaanottokotien tehtävänä on selvittää ja arvioida lapsen ja hänen perheensä elämäntilannetta. Sijoituksen aikana, joka kestää korkeintaan puoli vuotta, tehdään arvio hoito- ja kasvatussuunnitelmasta, joka on lapsen edun mukainen. Myös lapsen perhettä arvioidaan sijoituksen aikana ja perheen kanssa keskustellaan heidän ongelmistaan ja kuinka ne vaikuttavat perheen tai lapsen tilanteeseen. Vastaanottokodissa tehdään päätös siitä palaako lapsi kotiin vai sijoitetaanko hänet lyhyt- tai pitkäaikaisesti kodin ulkopuolelle. (THL 2022b).

Se miten arviointia tehdään, on jokapäiväisessä kanssa käymisessä lapsen tai nuoren kanssa. Siksi lapsen tai nuoren on tärkeätä noudattaa vastaanottokodin sääntöjä, sillä sen avulla mahdollistetaan kontakti nuoreen. Esimerkiksi ruokailuajat ovat sellainen asia, mitä pyritään noudattamaan nuorten kanssa. Loma-aikana nuoret ovat ulkona koko ajan, joten ruokailulle tuleminen antaa mahdollisuuden nähdä nuorta. Näin varmistetaan myös se, että nuori voi hyvin ja on syönyt.

4.2 Viikko 2

Toisella viikolla tavoitteena on kehittyä itsenäiseksi työntekijäksi. Tällä viikolla on myös ensimmäinen yövuoroni. Yövuoron merkitys on minulle suuri, sillä koen sen olevan eräänlainen merkkipaalu. Työyhteisö on perehdyttänyt minut tehtäviini ja nyt luottamus annetaan minulle yövuoron merkeissä. Tavoitteena minulla on aloittaa itsenäinen työ ja haluan toimia itsenäisesti jopa epävarmoissa tilanteissa.

Lauantai 11.6.

Työviikkoni jatkui vielä viikonlopulle, ja ajatukseni tästä eivät olleet kovin myönteiset. En ole ennen tehnyt töitä viikonloppuna. Kuudes päivä putkeen töissä tuntui myös hankalalta, oman ajan ja levon tarve alkoi tuntua. Tästä huolimatta työt onnistuivat hyvin vastaanottokodissa.

Päivän tehtäviini kuului tehdä oma ohjattavalle viikkotiivistelmä, eli ”viikkis”. Viikkotiivistelmä tehdään nimensä mukaisesti viikoittain. Viikkotiivistelmään kuuluu nuoren haastattelu ja kysellä häneltä hieman tarkemmin ajatuksiaan ja toiveitaan. Oma ohjattavani kanssa viikkotiivistelmä oli helppo tehdä, kuten muutkin haastattelut ja kyselyt ovat olleet. Itse viikkotiivistelmän tekeminen jännitti taas hieman, sillä en ole aikaisemmin tätä kysymyspohjaa käyttänyt. Kysymyspohja oli kuitenkin enemmän antamassa suuntaa keskusteluun, eikä sitä tarvinnut noudattaa orjallisesti. Loppupäivä sujui rauhallisissa merkeissä, eikä suurempia ongelmia tullut vastaan.

Maanantai 13.6.

Sunnuntain vapaapäivältä paluu töihin tuntui hyvälle. Työpaikalle saapuessani sain päivän raportin ja nakkilistaa käytiin läpi. Päivä vaikutti tavanomaiselta työpäivältä, mutta heti alkuun tuli ikävä tilanne, kun yksikössämme tapahtui väkivaltatilanne. En itse ollut tilanteessa läsnä, eikä tilanne ollut hengenvaarallinen, mutta osastolle siitä tuli tieto ja sen mukana sekaannus. Jouduimme soittamaan poliisit paikalla, sillä tilanne oli sen verran uhkaava.

Tämä tilanne sai koko työyhteisön ikään kuin pysähtymään. Työt eivät suju ja tilanne pyöri mielessä. Asiasta on kuitenkin keskusteltu paljon, mutta olen varma, että siitä tullaan keskustelemaan lisää. Olen itse jo miettinyt, kuinka tällaista tulee sietää ja jaksaa. Onneksi työyhteisömme on hyvä ja asiasta voidaan keskustella. Yksi varma uudistus toimintamallimmme on se, että alamme kuljettamaan tapaamisissa hälynappia, mistä saa heti yhteyden vartiointiliikkeen. Näin varmistetaan, että työntekijällä on heti yhteys apuun eikä apua tarvitse hälyttää osastoilta.

Tiistai-keskiviikko 14.-15.6.

Ensimmäinen yövuoro vastaanottokodissa. Koen, että yövuoro on omalla tavallaan testi siitä, kuinka hyvin tunnen talon säännöt ja käytännöt. Olen osastolla yksin nuorten kanssa. Toki toisella osastolla on toinen ohjaaja. Vuoroon tullessani olin jännittynyt, sillä en ole aikaisemmin tehnyt yövuoroa. Sain raportin päivän tapahtumista ja sain vielä viimehetken vinkkejä yövuoroon. Kertasimme, että vartija tulee kahdesti yössä tekemään kierroksen ja kysymässä osaston tapahtumat. Työtoverini tsemppasivat vielä tulevaan vuoroon ja sanoivat, että toisen osaston työntekijälle voi aina epäselvissä tilanteissa soittaa tai käydä tapaamassa häntä. Tämä rauhoitti mieltäni huomattavasti ja tunsin, että olen valmis yövuoroon.

Yövuoro sujui hyvin, eikä erikoisia tilanteita tullut yön aikana. Eniten jännitin kiireellistä sijoitusta ja jos se olisi tullut vuoroni aikana. Minulla on kuitenkin annettu selvät ohjeet tilanteeseen ja pääsen tarkastelemaan niitä myös paperisesti, mikäli tarvetta sille on. Yövuoroa helpotti myös se, että kyseessä oli viimeinen vuoroni ennen vapaita. Seuraavan työvuoroni on vasta sunnuntaina, mikä antaa minulle hyvin aikaa lepoon pitkän työputken päätteeksi.

Sunnuntai 19.6.

Vapaapäivät näyttivät minulle sen kuinka tärkeää lepo ja palautuminen työstä on. Alun perehdytykset ja pitkä työputki olivat raskaat, mutta muutaman päivän levolla ja omalla ajalla töihin paluu sunnuntaina ei tuntunut ollenkaan inhottavalta. Sunnuntait toimivat yksikössämme hieman eri tavalla, sillä työvuoro tehdään pääosin yksin. En edes ajatellut asiaa sen kummemmin vaan ryhdyin töihin itsenäisesti ilman sen suurempia mietiskelyitä. Tämä kertoo mielestäni siitä, että olen saavuttanut toisen viikon tavoitteen. Olen päässyt työhön sisään hyvin ja pystyn tekemään töitä pitkälti itsenäisesti.

Iltavuorolaiselle pidettiin tavan mukaan raportti päivän tapahtumista ja mitä pitäisi tietää vuoroon. Päivä on kuitenkin ollut rauhallinen. Teimme oma ohjattavani kanssa viikkotiivistelmän ja keskustelimme puhelimen käytöstä yöllä.

Tässä työssä olen huomannut sen, että asioita tulee osata perustella nuorille. Heille ei voi vain sanoa, että laita puhelin pois vaan sieltä tulee heti vastapallona kysymys ”miks?”. Olen joutunutkin tilanteisiin, missä en ole tiennyt vastausta. On siis käynyt ilmi, että työtäni täytyy perustella melko paljon. Miksi teen asioita ja mihin ne perustuvat. Tämä käy ilmi niin teoriassa kuin käytännössäkin.

Maanantai 20.6.

Maanantain vuorot ovat olleet kiireisimpiä ja hankalimpia. Tämä kaava toistuu myös tämän viikon maanantaina. Tulin työvuoroon tuntia aikaisemmin ja poikkeuksellisesti en saanut raporttia, vaan osaston muut työntekijät olivat niin kiireisiä, että he joutuivat lähtemään heti muihin tehtäviin. Tunsin jo tässä vaiheessa, että päivästä tulee hankala. Osaston nuoret eivät ole pitäneet kiinni aikatauluistaan. Olin vuorossa vielä yksin, joten nämä uudet tilanteet aiheuttivat minulle suurta päänvaivaa. Jouduin tänään tositetiin siinä, kuinka toimin työntekijänä ja mielestäni sujuin tehtävistä hienosti, vaikka tilanne aiheutti jonkin verran stressiä.

Kävimme myös esihenkilön kanssa reilun keskustelun. Keskustelun aiheena oli tilanteissa kovana pysyminen ja sovituisista asioista pidetään kiinni. Hän painotti, ettei mitään väärää ole tapahtunut tai vahinkoa, mutta siitä tulisi tulevaisuudessa pitää kiinni. Olin hieman huolissani keskustelusta, mutta olin iloinen, että se käytiin.

Jouduin tekemään etsintäkuulutuksen osastomme yhdestä nuoresta, sillä hänellä on ollut paljon ongelmia lähiaikoina. Tänään häneen ei saanut mitään yhteyttä puhelimitse tai edes äidin kautta. Tähän yhdistettynä vielä se, että olin osastolla yksin ja yksi nuorista on kateissa, toi minulle stressiä. Asiat kuitenkin saatiin hoidettua ja nuori palasi kotiin omin ehdoin. Tämä

ehkä kuvastaa sitä viimeistä testiä, jonka avulla pääsen työtehtäviin kiinni. Monet eri tilanteet ovat haastaneet minua ja olen niistä selvinnyt. Tällä hetkellä tarvitsen vain harjoitusta käytännön tilanteisiin. Mihin tahoon ollaan yhteydessä tietystä tilanteesta.

Toisen viikon yhteenveto

Viikon kaksi tavoitteeksi asetin itselleni halun aloittaa itsenäisen työskentelyn ja tehdä omia päätöksiä. Pääsin tavoitteeseeni hyvin, sillä olen pystynyt tekemään asioita itsenäisesti. Esimerkiksi etsintäkuulutuksen teon tein itsenäisesti, vaikkakin sain siihen neuvoa, mutta tilanteen hoidin itsenäisesti ja parhaani mukaan. Itsenäisen työskentelyn saavuttaminen toteutui myös, sillä pystyin tekemään työvuoron täysin itsenäisesti.

4.3 Viikko 3

Viikolla kolme olen asettanut itselleni tavoitteeksi suorittaa lääkelaskut ja saada lupa jakaa lääkkeitä osastolla. Tällä hetkellä osastollamme ei ole lääkkeen jakajaa ja minulta on kysytty, ottaisinko tämän vastuun. Otin vastuun itselleni ja tarkoituksena olisi suorittaa kurssi, mikä antaa minulle luvan lääkkeiden jakoon. Kurssi suoritetaan eräällä oppimisolustalla.

Tiistai 21.6.

Tämä päivä oli kiireinen ja itselleni väsyttävä. Tilanne osastollamme on hyvä, mutta naapuriosastolla tilanne on kiireinen ja hektinen. Joudumme tekemään osastoltamme tuurauksia naapuriosastolle. Tämä aiheuttaa työilmapiirissä epävarmuutta. Itsekin tein tuurauksen naapuriosastolle ja se oli mielestäni hankalaa. En tunne ketään lapsista tai tiedä heidän rajojaan ja heille asettamia sääntöjä. Tuntuu, että tuuraajana olen enemmänkin jaloissa, kuin auttamassa. Mutta työnluonteeseen kuuluu epävarmuuden sietäminen.

En ehtinyt tänäänkään perehtyä lääkelaskuihin, mutta olen töissä juhannusviikonlopun ja osastomme tilanne on melko rauhallinen, joten viikonlopun aikana minulla on aikaa perehtyä niihin.

Perjantai 24.6.

Juhannusaatto töissä. Tulin aamuvuoroon, mikä on mielestäni mukavaa, sillä voin nauttia juhannuksen antimista töiden jälkeen. Aamuvuoroon sain raportin illan tapahtumista. Ilta on ollut osastolla rauhallinen ja tuleva päivä tulee todennäköisesti myös olemaan rauhallinen. Tämä myös tarkoittaa sitä, että voin tehdä lääkelaskutehtäviäni päivän aikana ja edistää osaamistani siten.

Aamun pohdinnat päivän rauhallisuudesta jäivät vain toiveiksi. Naapuriosaston tilanne on hankala. Miehistövajaus ja lapset, joilla on erityisvaatimuksia, tekevät työstä kuormittavaa. Yksi lapsista on haastava, että hän vaatii koko ajan vahtimista. Osaston muut lapset ovat myös vaativia. Joudumme siis auttamaan naapuriosastoa, joka myös vaikuttaa myös meidän työnteekoomme ja jaksamiseen.

Tänään tuli myös ensimmäinen kiinnipitotilanne töissä. Naapuriosaston yhdellä nuorella on tapana niin sanotusti jumittua. Häneen ei saa minkäänlaista kontaktia. Kyseinen nuori oli jumittunut ulos pariaksi tunniksi. Yritimme käydä nuoren kanssa dialogia ja keskustella, että hänen täytyy mennä huoneeseensa. Tilanteessa teimme päätöksen, että kannamme hänet huoneeseen. Olin yksi kantajista. Tilanne oli hyvin ikävä. Kiinnipitotilanteen jälkeen olin hieman järkyttynyt, sillä en ole aikaisemmin tällaista tilannetta kohdannut. Keskustelimme tilanteesta työyhteisössä pitkästi ja puimme asiaa laidasta laitaan. Keskustelun avulla tilanne ei jäänyt kalvamaan mieltä eikä sitä tullut vietyä kotiin. Loppujen lopuksi kaikki meni hyvin. Tällekin päivälle ei jäänyt aikaa lääkelaskuille kiireiden takia.

Kiinnipitäminen määritellään lastensuojelulain (417/2017) 11 luvun 68§:ssä. Kyseinen pykälä selittää sallitut tilanteet missä kiinnipitoa saadaan soveltaa. Kiinnipidolla voidaan myös tarkoittaa lapsen siirtämistä. Lapsesta tai nuoresta saadaan pitää kiinni silloin kun lapsi on sekava, uhkaa käytöksellään tai vahingoittaisi itseään tai muita. Kiinnipitäminen täytyy lopettaa heti kun se ei ole enää välttämätöntä ja kiinnipidon saa toteuttaa vain laitoksen johtaja tai laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö.

Tässä tapauksessa kyseessä oli lapsen siirtäminen, sillä lapseen ei saatu minkäänlaista kontaktia lukuisista yrityksistä huolimatta. Kiinnipitämistä käytettiin tilanteessa vain niin kauan kuin sitä tarvitsi, eli niin kauan, kun siirsimme lapsen huoneeseen.

Lauantai 25.6.

Saavuin juhannuspäivänä aamuvuoroon osastollemme. Yövuorolainen kertoi, että hän on ollut melkein koko yön naapuriosastolla auttamassa. Tilanne on myös sellainen, että jos osastomme tyhjenee, niin osastomme työntekijät siirtyvät naapuriosastolle auttamaan. Tänään on ollut ensimmäinen kerta, kun olen ajatellut sitä, etten vain jaksaisi olla toisella osastolla tai töissä ylipäättään. Tätä oloa ei myöskään helpottanut se, että jouduin ottamaan haltuun yhdeltä nuorelta hänen huoneestaan löydetty teräse. Onneksi kuitenkin tilanteessa ei ollut mitään vaaraa tai nuori ei ollut aggressiivinen.

Lastensuojelulaki (417/2017) määrää luvun 11 65§:ssä aineiden ja esineiden haltuunotosta. Ensimmäisessä momentissa kerrotaan, että laitoksen on otettava haltuun esineitä tai aineita, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen. Laitoksen haltuun saadaan ottaa aineet ja esineet, jotka soveltuvat lapsen omaa tai toisen henkilön henkeä.

Päätöksen haltuunotosta voi tehdä laitoksen johtaja tai laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö.

Teimme haltuunottopäätöksen osaston toisen ohjaajan kanssa ja haimme teräseen nuoren huoneesta. Koska en osannut tehdä haltuunottopäätöstä, yövuorolainen teki sen minun puolestani. Varmistin, että kirjasin tapahtuman tarkasti asiakastietojärjestelmään.

Olen yrittänyt miettiä sitä, kuinka tällaisesta jaksamattomuuden mielentilasta pääsisi eroon. Minua turhauttaa se, että työntekijöitä ei ole tarpeeksi ja joudun tekemään tehtäviä, jotka eivät edes kuulu minulle. Tilanne on kuitenkin asennoitumiskysymys ja joudun nyt hyväksymään sen, että haastava tilanne vaatii myös minulta joustavuutta. En tänäänkään pystynyt tekemään lääkelaskuja, uskon että lääkelaskujen ja lääkkeenjakoiluvan saaminen siirtyy vielä, sillä minulla ei ole ollut aikaa siihen.

Sunnuntai 26.6.

Saapuessani osastolle en kokenut enää eilistä jaksamattomuutta töitä kohtaan. Uskon, että eilinen oli vain turhautumista ja väsymystä tilanteeseen. Tiesin myös, että huomenna vakituiset työntekijät tulevat töihin, mikä selkeyttää tilannetta joka talossamme tällä hetkellä valitsee. Päivä lähti käyntiin normaalisti ja onneksi se pysyi myös sellaisena. Lapset ja nuoret olivat rauhassa eikä heidän kanssaan ollut mitään erityisiä ongelmia. Oma vuoroni oli enimäkseen ulkona vietetty, sillä saimme nauttia helteistä ja lapset halusivat olla pihalla.

Olen miettinyt tavoitettani tälle viikolle ja olinko sen kanssa turhan intohimoinen. Päivät ovat olleet haastavia ja raskaita. Töiden ohella ei ole aikaa lääkelaskuille ja kotona haluan vain levätä ja olla ajattelematta töitä sen kummemmin. Voi olla, etten pääse asettamiini tavoitteisiin tällä viikolla.

Maanantai-tiistai yö 27.6.-28.6.

Toinen yövuoro talossamme. En enää ajatellut asiaa sen pahemmin, vaan se oli työpäivä missä muutkin. Poikkeuksena se, että vuoroni alkoi aikaisin yövuoroksi. Normaalisti yövuorot alkavat kello 20, mutta tänään vuoroni alkoi jo kello 17:30. Osastollamme on myös kaksi uutta nuorta, jotka ovat siirtyneet toiselta osastoltamme. Tätäkään en juuri jännittänyt, sillä koen olevani jo hyvin perehdytetty työhön.

Pääsin myös hieman tutustumaan lääkkeiden jakoon. Nämä kaksi uutta nuorta osastollamme ovat sellaisia, joille pitää jakaa aamu sekä iltalääkkeet. Näin siis kuinka se tapahtuu. Samalla pääsin tutustumaan siihen, kuinka asiakastietojärjestelmäämme lisätään kirjaus lääkkeiden jaosta. En kuitenkaan ole jaksanut perehtyä yövuoron aikana varsinaisiin lääkelaskuihin. Mi-

nun täytyy miettiä jonkinlainen suunnitelma, jotta jaksan paneutua lääkelaskuihin. Se kuitenkin jää ensiviikolla, sillä huomisen yövuoron jälkeen minulla alkaa viiden päivän vapaat. Tällä hetkellä keskityn olennaiseen, eli tämän opinnäytetyön tekemiseen.

Tiistai-keskiviikko yö 28.6.-29.6.

Teen poikkeuksellisesti niin, että sisällytän tämän työvuoron viikkoon kolme. Tämän työvuoron jälkeen jään vapaalle ja tulen töihin vasta tiistaina 5.7. Rakenteen kannalta tämä on järkevintä.

Toinen yövuoro heti perään. Olisin luullut, että olen väsyneempi, mutta yövuororytmiin tottuminen ei vaatinut kauaa. Yövuorot ovat olleet tähän mennessä helppoja, haasteena on vain työtehtävään keskittyminen. Välillä yövuorot tuntuvat myös hitailta. Kuten eilen jo kirjoitin, en todennäköisesti tule käymään läpi lääkelaskuja. Haluan käyttää aikani tämän opinnäytetyön tekemiseen.

Kolmannen viikon yhteenveto

En tällä viikolla päässyt tavoitteeseeni, eli lääkelaskuihin perehtymiseen. Töiden kiireys vaikutti tähän suuresti, sillä olimme koko juhannuksen töissä niin, ettei paikalla ollut vakituisia työntekijöitä. Tämä puute johti siihen, että tietynlainen järjestelmällisyys puuttui työstä ja kommunikaatio ei ollut parhaimmillaan. Tein työni kuitenkin parhaani mukaan, mutta se myös tarkoitti sitä, etten pystynyt keskittymään tavoitteeseeni. Pysin siihen, että ensi viikolla keskittyisin lääkelaskuihin. Tulen kysymään tätä esihenkilöltäni, jos saisimme varattua minulle tilan ja ajan, jotta saisin lääkelaskut suoritettua.

Mielestäni olen kuitenkin pysynyt hyvin tavoitteissani ja pidän siitä, kuinka lastensuojelunlain noudattaminen näkyy työssäni. Tämä antaa työlle vakaan ja selkeän pohjan siihen, kuinka hankalissa tilanteissa toimitaan lain mukaan. Eri asia on kuitenkin se, miten nuorille asiat selitetään. Monelle nuorelle ei välttämättä riitä syyksi laki, vaan päätökset tulee selittää siten, että he ymmärtäisivät sen. Hyvinvointiin ja kotiin pääsemiseen voidaan vedota. Kyseessä ei kuitenkaan ole uhkailua. Esimerkiksi puukon haltuun ottamisessa kerroimme nuorelle siitä, että tällainen ei näytä hyvälle kirjauksissa ja olemme aidosti huolissamme hänestä.

4.4 Viikko 4

Tiistai 5.7.2022

Työvuoro pitkien vapaiden jälkeen ei tuntunut yhtään inhottavalta tai vastahakoiselta. Olin saanut levättyä. Päivä alkoi hieman ikävästi, sillä jouduin heti naapuriosastolle tuuraamaan. Tilanne suorastaan ärsytti, sillä en tunne naapuriosaston lapsia juuri ollenkaan tai heidän taustojaan. Menin kuitenkin auttamaan osastolle pariiksi tunniksi. Tämän takia myös suunnitelmani puhua esihenkilöni kanssa estyi, sillä hän lähti paikalta juuri kun itse pääsin takaisin omalle osastolleni. Olisin varmistanut lääkelaskuista ja tarvitseeko niitä vielä suorittaa. Asia täytyy ottaa lähipäivinä puheeksi.

Tilanne osastollamme on muuttunut aika paljon, sillä meillä on paljon pieniä lapsia. Tilanne aiheuttaa osastolla paljon närää, sillä sosiaalityöntekijät ovat tehneet virheellisiä sijoituksia. Nuoret ja lapset joudutaan sijoittamaan toisiin yksiköihin. Itseänikin tilanne ärsyttää, sillä haluan työskennellä nuorten kanssa. Koen sen helpommaksi ja palkitsevammaksi. Lasten kanssa työskentely on erilaista nuorten kanssa työskentelyyn. Lapsia täytyy viihdyttää ja keksiä heille koko ajan tekemistä. Nuoria täytyy ohjata enemmän, mutta heidän kanssaan voidaan keskustella asioista.

Keskiviikko 6.7.2022

Keskiviikkoisin osastollamme pidetään tiimipalaveri. Tiimipalaverissa käydään kaikkien nuorten tilanne tarkasti läpi ja mitä tulevat päivät pitävät sisällään. Tiimipalaverissa ihmeteltiin tilannetta, jossa osastomme ovat. Tilanteelle ei kuitenkaan ole tulossa helpotusta lähiaikoina, vaan tämän kanssa on nyt elettävä. Esihenkilömme kuitenkin korosti sitä, että tilanne ei voi näin jatkua ja kehui meidän suoriutumistamme tässä tilanteessa oikein loistavaksi.

Päivän olen saanut viettää omalla osastolla ja huomasin, että nautin työpäivästäni huomattavasti enemmän. Vaikka lapset ja heidän kitinänsä voi ärsyttää, on minulla sentään tutut kollegat ympärilläni, joille voi purkaa ärsytystä. Iltavuorojen takia en ole myöskään pystynyt keskustelemaan esihenkilöni kanssa lääkeluvista.

Torstai 8.7.

Torstain iltavuoro oli tavallinen, mutta myös kiireinen. Päivä alkoi taas raportilla talon tapahtumista ja mitä tänään vielä tapahtuu. Päivästä teki mielenkiintoisen sen, että erään asiakkaamme vanhempi saapui alkoholin kanssa yksikköön. Tilanteeseen puututtiin heti ja kävi ilmi, että juomat olivat vanhemman omat.

Vanhempi oli häpeissään asiasta ja kertoi, ettei pysty olemaan ilman alkoholia. Vanhemmalle tarjottiin heti apua päihteiden lopettamiseen ja hän otti avun vastaan erittäin hyvin. Ilmoitimme myös perheen sosiaalityöntekijälle asiasta, joka kertoi, että asiaa viedään eteenpäin.

Perjantai-lauantai yö 9.-10.7.

Saavuini normaalisti yövuoroon ja sain illan raportin päivästä. Osaston lapset olivat olleet hie-
man vilkkaalla päällä tänään ja se myös näkyi osastolla. Lapset eivät meinanneet rauhoittua
ensin nukkumaan, mutta pienellä komentelella he ryhtyivät nukkumaan. Luin lapsille iltasadut
ja soitin iltasoitot nuorille, jotka ovat kotijaksoilla.

Yö sujui erilaisissa työtehtäviä tehden. Yksi näistä oli pizzataikinan tekeminen lauantain lou-
naaksi. Sain myös hoidella edellisen yövuoron jälkiä, sillä niitä ei ollut hoidettu. Rauhallinen,
mutta samalla kiireinen yö ei jättänyt aikaa juuri muulle tekemiselle. Lapset heräsivät myös
aikaisin ja sain heti aamusta tehdä heidän kanssaan asioita.

Tiistai 12.7.

Parin päivän vapaiden jälkeen palasin töihin. Osastolla tilanne oli melko normaali, lukuun ot-
tamatta sitä, että osastollemme saapui uusi nuori. Pääsinkin siis tekemään heti töihin tulles-
sani tulotilanteen kyselylomakkeen. Nuori vastasi kysymyksiin ja pystyimme keskustelemaan
asioista aivan normaalisti. Lasten kanssa työskentelyyn verrattuna se oli paljon helpompaa,
vaikka hänen tilanteensa on verrattain hankalampi muihin tapauksiin verrattuna. Huomasin
myös selvästi eron siinä, että kuinka kysyin kysymyksiä nuorelta. En vain lukenut paperista ky-
symyksiä, vaan muotoilin ne itselleni sopivaksi ja kävimme keskustelua aiheesta. Olen mieles-
täni siis selkeästi oppinut työhön. Tunnen, että olen kehittynyt opiskelijan roolista työnteki-
jän rooliin.

Iltaa kohti tilanne osastolla meni aika villiksi. Lapset eivät halunneet rauhoittua ja olin osas-
tolla yksin osan ajasta. Tunsin, kuinka stressi vaikutti minuun ja työskentelyyni. Huomasin,
että minusta tuli välinpitämättömämpi. Keskustelin näistä ajatuksista työyhteisössä ja he ker-
toivat, että kokevat samoin välillä ja se on melko normaalia.

Neljännän viikon yhteenveto

En edelleenkään päässyt tavoitteeseeni, eli lääkelaskujen pariin. Iltavuorojen ja yövuorojen
takia en ole päässyt keskustelemaan esihenkilöni tai osastomme sairaanhoitajan kanssa, ja so-
pia, milloin suorittaisin lääkelaskut.

4.5 Viikko 5

Viikolla viisi tarkoitukseni on suorittaa lääkelaskut ja -teorian. Nämä suoritettuani voin jakaa
ja antaa nuorille lääkkeitä osastollamme. Lääkelupien hankkimisen jälkeen pohdin seuraavaa
asiaa, jota lähden suorittamaan tai tutkimaan. Olen pohtinut sitä, että haluaisin perehtyä jo-
honkin konkreettiseen asiaan, kuten esimerkiksi nuorten tapaamiseen tai muuhun työskente-
lyyn.

Keskiviikko 13.7.

Viikon viimeinen iltavuoroni ja se alkoi tapansa mukaan tiimipalaverilla. Kävimme läpi nuorten tilanteita ja miten heidän kanssansa toimitaan. Samalla pääsin myös keskustelemaan sairaanhoitajan kanssa ja sovimme, että tekisin lääkelaskujen kokeen huomenna jossakin välissä. Olen tyytyväinen, että vihdoinkin pääsin keskustelemaan sairaanhoitajan kanssa lääkelaskuista. Ne ovat jääneet tekemättä ja se on aiheuttanut itselleni hieman huonoa omatuntoa.

Iltavuoro on ollut rauhallinen ja olenkin päässyt opettamaan yhtä osaston nuorta soittamaan kitaraa. Kuten eilenkin, nuorten kanssa toimiminen on paljon helpompaa, sillä heidän kanssaan voi tehdä asioita. Pystyn suoraan sanomaan, että nautin tästä päivästä työpaikallani. Se on myös harmillista, sillä en ole viime viikkojen aikana välttämättä nauttinut lasten kanssa työskentelystä. Olen miettinyt asiaa, ja on hyvä huomata minkälaisista työtehtävistä, pidän ja minkälaisien asiakkaiden kanssa pystyn työskentelemään.

Torstai 14.7.

Välivuoroni koostui raportin saamisesta. Tiedossa on se, että tänään on kiireinen päivä. Kaksi nuorta muuttaa pois ja yksi nuorista menee kesäleirille. Raportin jälkeen aloimme yhdessä valmistelemaan kyseisen nuoren lähtöä kesäleirille. Pakkasimme hänen tavaransa ja varmistimme, että hänen lääkkeensä ja kaikki tarvitsemansa on mukana. Samalla odotimme yhden nuoren saapumista, sillä hän joutuu huostaanotetuksi. Uuden sijoituspaikan työntekijät saapuivat paikalle ja pakkasivat hänen tavaransa, mutta itse nuorta ei näkynyt osastolla. Kävi nopeasti ilmi se, että hän on hatkassa. Soitimme sosiaali- ja kriisipäivystykseen ja kerroimme sen, että nuori ei ole palannut. Hänestä tehtiin etsintäkuulutus. Nuori ei ole enää meidän asiakkaamme, joten työmme hänen kanssaan päättyi siihen. Jos nuori palaa osastollemme, joudumme todennäköisesti siirtämään hänet eri yksikköön, sillä meidän paikkamme on hänelle liian tuttu.

Samana päivänä muutti myös toinen nuori pois. Hän kotiutui kahden kiireellisen sijoituksen jälkeen. Nuoren ”päästäminen” kotiin tuntui hieman pahalta, sillä hänen kotioloinsa eivät ole ihanteelliset. Keskustelimme myös nuoren kanssa paljon eri asioista ja opetinkin hänelle kitaran soittamista. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun koin hieman haikeutta, kun nuori muuttaa pois. Toivon kuitenkin hänelle kaikkea hyvää.

Päivällä keskustelimme sairaanhoitajan kanssa lääketentistä ja tulimme siihen tulokseen, että siirrämme sen seuraavalle maanantaille, sillä lääketentti on laaja ja se vaatii hyvää valmistautumista. Suunnittelimme, että tänään ja huomenna pystyn keskittymään siihen lukemiseen työajalla. Loppu päivä kului siis lääket teoriaa ja lääkelaskuja laskiessa.

Perjantai 15.7.

Aamuvuoro on ollut hiljainen. Eilen kaksi nuorta muutti pois ja muut ovat joko kesäleireillä tai kotijaksoilla. Tämä antaa siis mahdollisuuden keskittyä lääketeoriaan. Lääketeorian opiskelu tuntuu hieman hankalalta ja jännitän myös tulevaa tenttiä. En ole täysin varma mihin asioihin täytyy keskittyä ja mitkä asiat eivät ole niin tärkeitä. Lääketeoria vaatii myös tarkkaavaisuutta ja keskittymistä. Tentissä ei saa olla kuin muutama virhe ja lääkelaskujen osuudessa vain yksi virhe. Yritän tietenkin parhaani, mutta uuden asian oppiminen vaatii kuitenkin paljon keskittymistä. Aamuvuorossa on saanut hyvin keskittyä teoriaan. Loppupäivä kuluikin tenttiin valmistautumisessa.

Maanantai 18.7.

Maanantain aamuvuoro oli taas hiljainen. Talossa on vain yksi nuori tällä hetkellä, sillä muut ovat omilla sovituilla menoilla. Tämä antaa meille työntekijöille mahdollisuuden kirjata kirjauksia ja hoitaa muita työtehtäviä. Tänään soitin terveysasemalle ja hammashoitolaan nuoren puolesta. Soitin myös nuorille ja kyselin heidän kuulumisiaan. Nämä työtehtävät eivät vaadi paljoakaan aikaa, mikä tarkoittaa sitä, että vihdoinkin pystyin keskittymään lääketenttiin. Jännitin tenttiä paljon, mutta itse tentti meni hyvin. Sain lääkeluvat, mutta PKV-lääkkeiden (pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkkeet) tentti epäonnistui. Se ei haittaa sillä, voin uusia sen kolmen päivän päästä. Sairaanhoidajamme oli myös hyvä opettamaan ja tsempasi minua paljon, painottaen sitä, että lääketeoria ei varmasti ole helppoa, mikäli niihin ei ole aikaisemmin joutunut koskemaan. Sovimme, että teen tentin uudestaan torstaina.

Loppupäivä menikin huomista suunnitellessa ja kerrankin pitkästä ajasta ei ollut kiire. Pystyi syömään rauhassa, pitämään raportin kattavasti ja keskustelemaan työkavereideni kanssa. Olen tyytyväinen päivääni ja siihen, mitä saavutin. Vaikka en saanutkaan PKV-lääkkeiden lupaa, olen tyytyväinen, että osa lääketeoriasta on nyt tehtynä. Huomenna kaksi asiakastamme saapuvat omilta menoiltaan, joten kiirettä todennäköisesti riittää jo huomenna. Totesimme työyhteisössä, että onneksi välillä on hiljaisempia hetkiä eikä koko aikaista kiirettä.

Tiistai 19.7.

Tiistain vuoro sujui hyvin. Raportin saatua keskityin lääketeorian kertaamiseen. PKV-lääkkeiden teoria tuntuu hankalalta, mutta sairaanhoitajaltamme voin kysyä aina neuvoa, mikäli kysymyksiä ilmenee. Työssä oli muutenkin mukava olla ja sain paljon syntymäpäiväonnitteluita. Suurimman osan päivästä talo oli tyhjillään, sillä nuoret olivat sovituilla menoillaan tai kotijaksoilla.

Lääketeoria ja -laskut suoritetaan erään sairaanhoitopiirin ylläpitämässä oppimisympäristössä. Lääketeoria ja -laskut kurssi tai LOP eli Lääkehoidon osaamisen perusteet. Ensimmäinen osa koostuu lääkehoidon perusteista (Liite 3). Nämä antavat pohjan tuleville osioille.

Toisessa osiossa käydään läpi lääkehoidon toteuttaminen. Eli käydään läpi lääkehoidon toteuttamiseen liittyvät asiat. Esimerkiksi potilaan lääkityksen selvittäminen, lääkkeiden käsittely ja antaminen. Tähän kuuluu myös lääkehoidon seuranta ja potilasohjaus (liite 4).

Kolmas osio keskittyy lääkehoidon erityistilanteisiin. Erityistilanteita ovat muun muassa potilaan ikä, miten pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkkeiden (PKV-lääkkeet) antaminen poikkeaa muista lääkkeistä sekä rokottamiseen liittyvät asiat. Kohdallani rokotukset eivät ole oleellinen asia opiskella.

Viidennen viikon yhteenveto

Viidennellä viikolla pääsin hyvin tavoitteeseeni, sillä sain suoritettua suurimman osan lääkeluopien tenteistä. Joudun vielä kertaamaan PKV-lääkkeisiin liittyvää teoriaa, jolloin voin jakaa osastolla lääkkeitä.

4.6 Viikko 6

Viikolla kuusi tavoitteenani on suorittaa PKV-lääkkeiden teorialentti. Teorialenttin suorittamisen jälkeen asetan itselleni tavoitteeksi lukea teoriaa lasten ja nuorten kohtaamisesta. Toimintaterapeuttimme on tuonut osastolle paljon lukumateriaalia, joita voin hyödyntää työväni.

Torstai 21.7.

Yhden vapaapäivän jälkeen palasin jännittyneenä takaisin osastolle, sillä tiesin, että minulla tulee tänään olemaan PKV-lääkkeiden teorialentti. Vaikka olin valmistautunut tenttiin hyvin kotona, jännitin sitä paljon. En halua, että tentti siirtyy seuraavalle viikolle. Seuraavalla viikolla on myös päiviä, jolloin olisin ainoa osastolla oleva, joka tarkoittaisi sitä, että olen lääkkeenjako vastuussa.

PKV-teorialentti meni läpi. Olen huojentunut, sillä minun ei enää tarvitse jännittää tenttejä. Saan nyt jakaa osastomme lapsille lääkkeitä. Iltavuoro on sujunut muuten rauhallisesti mutta myös työntäyteisenä. Olen viettänyt osaston lasten kanssa leikkimällä ja olemalla läsnä. Olen huomannut, että moni lapsista ja nuorista haluaa ja tarvitsee aikuisen läsnäoloa. Huominen päivä tulee olemaan rauhallinen osastolla, joten otan huomisen tavoitteeksi käydä läpi toimintaterapeuttimme tuomia kirjoja.

Perjantai 22.7.

Tänään on tiedossa rauhallinen iltavuoro. Osa lapsista ovat kotijaksoilla tai viihtyvät omissa oloissaan eivätkä tarvitse aikuista koko ajan olemaan vierellä. Tämä antaa hyvin aikaa eili-

selle asettamalleni tavoitteelle, eli käyn läpi kirjoja, joita toimintaterapeutti on tuonut. Tutkin Tony Dunderfeltin *Läsnäoleva kohtaaminen* -kirjaa. Dunderfelt kirjoittaa läsnäolevasta kohtaamisesta, että se on tärkeämpää kuin koskaan. Hän kirjoittaa, että on tärkeää ymmärtää se, mitkä ajatukset, tunteet ja voimat ovat ihmisten välillä. Mitä voidaan tehdä yhteistyön kehittämiseksi ja kommunikaation parantamiseksi. Dunderfelt listaa, että on tärkeää olla läsnä vuorovaikutuksessa, ymmärtää, että se tapahtuu sekä on tärkeää osata muuttaa, kehittää ja luoda hyvää yhteistyötä. (Dunderfelt 2016, 124). Olen itsekin huomannut tämän työssäni. Esimerkkinä tulee mieleen kokoukset, jossa käydään lasten tai nuorten tilanteita läpi ja huomaan, etten ole ollut läsnä keskustelussa. Joudunkin siis myöhemmin kertaamaan ja kyselemään, että kuinka asia nyt olikaan ja mitä itseasiassa keskusteltiin.

Kirjassa kuitenkin mainitaan se, että on täysin luonnollista, että kun kuuntelee niin oma läsnäolo ja mielenkiinto alkaa huojumaan. Kun kuuntelu herpaantuu, myös hyvä yhteistyö kuuntelijan kanssa kärsii. (Dunderfelt 2016, 130). Nämä kerrat ovat olleet kuitenkin harvassa työkäytössäni aikana, mutta kun se tapahtuu, sen myös huomaa. Läsnäolo ja kuuntelu työssäni on erityisen tärkeää, sillä se on käytännössä koko työn perusta. Jos en kuuntele, en voi myöskään tietää mitä lapsen tai nuoren elämässä tapahtuu.

Tätä ajatusta tukee myös Dunderfelt kirjassaan. Hän kirjoittaa, että kuuntelija tyhjentää hetkeksi tietoisuudestaan omat mietteet ja avautuu vastaanottamaan toisen ihmisen näkemyksiä ja olemaan läsnä kuuntelussa. Kun kuuntelu on suoritettu, voi jakaa omia näkemyksiä asiasta. (Dunderfelt 2016, 128).

Sunnuntai 24.7.

Tiesin, että päivä tulee olemaan tänään hankala. Yksi hankalimmista lapsista saapuu tänään takaisin osastolle kotijaksoltaan. Aikaisemmin kotijaksolta paluu on aiheuttanut voimakkaita tunnereaktioita osastolla. Tavarat ovat lennelleet ja me ohjaajat saamme kuulla kunniamme. Toinen aihe, johon haluan perehtyä, on kuinka toimia lapsen tai nuoren kanssa, jolla on uhmakkuushäiriö tai on muuten aggressiivinen. Toimintaterapeutillamme on kirja myös tähän. Kirja on Päivi Nurmen toimittama lapsen ja nuoren viha. Kirjassa on kappale lapsen vihaan reagoiminen. Kappaleen ovat kirjoittaneet Marja Schulman ja Päivi Nurmi.

Schulman ja Nurmi kirjoittavat kirjan kappaleessa, että lapsi on oikeutettu tuntemaan vihaa, mutta se tulee olla rakentavaa. Viha tulee ottaa vakavasti ja lapsi tulee hyväksytyksi myös vihaaisena. Tunteiden käsittelyssä voidaan käyttää apuna leikkejä, piirustamista, kertomuksia ja satuja. (Schulman & Nurmi 2013, 133-134). Osastollamme on käytössä lapsille tunnemittari. Tunnemittari on jokaisen lapsen huoneessa ja he voivat siirtää merkkiä iloisesta naamasta tulipunaiseen kiukkunaamaan. Yleensä kuitenkin viha näkyy lapsissa jokseenkin voimakkaasti,

eikä tunnemittaria käytetä. On ollut tilanteita, kun lapsi heittelee huoneensa tavarat huoneestaan huutaen ja kiroillen. Tämä kuitenkin viestii sen, että lapsella ei ole keinoja ilmaista vihaansa muuten kuin rikkomalla paikkoja.

Lapsille annetaan näissä tilanteissa läsnäolevaa keskustelua. Olen myös itsekin ollut tällaisessa tilanteessa ja kertonut lapselle, että vihainen saa olla, mutta paikkojen ja esineiden rikkominen ei ole oikein. Samalla myös yritetään selvittää, mistä vihaisuus johtuu, ellei se ole selvää. Schulman & Nurmi (2013, 134) kirjoittavatkin, että lapselta kannattaa kysyä tilanteen rauhoituttua mistä viha johtui. Ikätaso olisi myös hyvä huomioida. Lapselle voidaan sanoittaa viha esimerkiksi ”vihainen kuin villipeto”. Schulmanin ja Nurmen mukaan tämä viestittää lapselle sen, että aikuinen ymmärtää ja kestää lapsen vihan.

Rangaistus ei ole kuitenkaan oikea keino puuttua vaikeaan käytökseen. Rangaistuksia käytetään suomalaisessa kasvatuskulttuurissa. Vanhempi tai huoltaja saattaa näyttää pettymystään lapselle voimakkaasti tai pelotella, uhkailla tai kiristää lasta. (Schulman & Nurmi 2013, 136). Voin myös harmikseni sanoa, että olen enemmän tai vähemmän tietämättömästi sortunut tähän. Mieleeni juolahtaa tilanne, jossa olin antanut lapselle aikaisemmin päivällä tabletin ja kun hän alkoi käyttäytymään huonosti, sanoin hänelle, että otan tabletin pois häneltä. Kerroin tästä työryhmälleni ja he kertoivat, ettei rangaistus ole oikea tapa menetellä tilannetta. Myös itse ymmärsin heti, ettei niin olisi pitänyt tehdä. Minulla ei ollut syytä ottaa tablettia pois. Rankaisin lasta huonosta käytöksestä ikään kuin ”kostamalla” tälle huonoa käytöstään.

Rankaisemattomuus ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei rajoja olisi lapselle. Lapselle on hyvä antaa mahdollisuus korjata käytös. Aikuisen tulisi myös selittää lapselle, miksi rajoitus tehtiin. Myös mahdollisuus anteeksi annolle ja saannille täytyy olla. (Schulman & Nurmi 2013, 136-137). Edelliseen tapaukseen viitaten, minulla ei ollut muuta syytä tabletin pois ottamiselle kuin huono käytös. Tabletin poisottaminen olisi ollut hyväksyttävää, jos lapsi olisi esimerkiksi hakannut sitä seinään tai aikeissa rikkoa sen.

Maanantai 25.7.

Maanantaina tein omalle ohjattavalle viikkotiivistelmän, eli kävin hänen kanssaan edellisen viikon kuulumiset läpi tarkemmin. Samalla käydään läpi tulevan viikon tapahtumat ja mitä se pitää sisällään. Maanantai myös tarkoittaa sitä, että siirrymme osastolla arkirytmiiin. Tämä käytännössä tarkoittaa sitä, että ruokailuita aikaistetaan tunnilla ja alamme puhumaan lapsille ja nuorille koulun aloittamisesta, jolloin se ei tule heille yllätyksenä. Joillakin lapsilla tai nuorilla voi olla vaikeuksia hahmottaa ajankulku, jolloin asioista, kuten koulun alkaminen, joudutaan muistuttelemaan varhain. Yksi osastomme lapsista on myös saanut kuumeen. Työryhmämme heti ajatteli, että kyseessä on koronavirustartunta, mutta onneksemme näin ei kuitenkaan ollut. Muuten päivä on ollut tavallinen työpäivä yksikössämme.

Torstai 28.7.

Vapailta päästyäni takaisin osastolle oloni oli energinen ja odotin tulevia työvuoroja. Tänään minulla on iltavuoro, jonka jälkeen minulla alkaa kolmen yön yövuorot. Osastolla maanantaina kipeänä ollut lapsi oli tervehtynyt. Naapuriosaston tilanne ei kuitenkaan ollut yhtä hyvä. Yksi uusi sijoitus ja miehitys oli heillä vajavainen. Tämä tarkoittaa taas sitä, että joudumme auttamaan heitä. Osastollamme on myös kaikki lapset paikalla, joka tekee tilanteesta hankalan ja kuormittavan.

Sovimme työryhmässä, että haen kaupungin asiointipisteeltä tulevan viikon viikkorahat, jonka jälkeen menisin auttamaan naapuriosastolle. Naapuriosastolla onneksi asiat kuitenkin sujuivat hyvin, eikä ongelmia syntynyt.

Kuudennen viikon yhteenveto

Pääsin mielestäni viikon kuusi tavoitteisiin, sillä opin lasten ja nuorten vihasta, sekä sen rajoittamisesta. Olen huomannut epäkohtia työtavassani ja olen valmis korjaamaan sen. Kirjoista sain myös hyviä neuvoja läsnäolevaan kohtaamiseen. On tärkeää muistaa asettua tilanteeseen ja luoda hyvä vuorovaikutusyhteys keskusteltavan kanssa.

4.7 Viikko 7

Viikolla seitsemän haluan perehtyä vielä kirjallisuuteen ja pohtia sitä, kuinka voin soveltaa sitä työssäni. Tähän mennessä olen päässyt ymmärtämään lasten vihaa sekä läsnäolevaa kohtaamista. Tulevasta viikon raportoinnista tulee kuusipäiväinen, sillä viikko kahdeksan tulee olemaan täysi työviikko.

Perjantai 29.7.

Ensimmäinen yövuoro kolmesta. Olen pitänyt yövuoroista, sillä ne ovat usein meidän osastollamme hiljaisia ja rauhallisia. Lapset nukkuvat hyvin eikä ongelmatilanteita ole ilmaantunut. Saavuin työvuorooni ja sain kuulla, että osastollemme on sijoitettu uusi lapsi. Tämä tieto jännitti minua hieman, sillä ensimmäinen yö sijoitettuna voi olla hyvinkin hankala lapselle tai nuorelle.

Yövuoro sujui rauhallisesti. Uusi sijoitettu nukkui myös koko yön eikä herännyt kertaakaan. Sain siis keskittyä yövuorossani kirjallisuuteen, joita olen aikaisemmin maininnut. Keskityin lasten ja nuorten viha -kirjaan. Schulman & Nurmi (2013, 139-146) antavat ennaltaehkäisyyn vinkkejä. He luettelivat seuraavat vinkit: pysy aikuisena, anna lapsen tunteiden tulla, anna lapsen rauhassa etsiä tapaansa sietää pettymystä, vie lapsi suojaan muun lapsiryhmän katseilta, älä satuta, ivaa tai nujerra ja huolehdi omasta jaksamisestasi. Nämä vinkit ovat enemmän lapsiperheille, joilla on ongelmia lapsen vihan kanssa. Kohdat kuitenkin painottavat sitä,

että lapselle on asetettava selkeät rajat ja tila tunteille. Näin varmistetaan se, ettei lapsi lähde peittelemään tunteitaan. On syytä muistaa, että lapset ovat yksilöitä ja heidän kanssaan voidaan jutella heille toimivista keinoista. Esimerkiksi jollekin lapselle kiukun aikana syli voi olla hyvä vaihtoehto, kun taas toiselle oma tila ja rauha on parempi.

Lauantai 30.7.

Toinen yövuoro kolmesta. Osastolla tilanne on rauhallinen, sillä paikalla on vain yksi lapsi. Tämä tarkoittaa sitä, että pystyn onnekseni keskittymään kirjoihin. Yön tavoitteenani on pe- rehtyä lapsen vahvistava kohtaaminen -kirjaan, jonka on kirjoittanut Kati-Pupita Mattila. Mat- tila (2011, 15-18) aloittaa kirjan kohtaamisen käsitteellä. Kohtaaminen on kahden ihmisen vä- lisestä kanssakäymisestä. Siinä on kuitenkin monta kerrosta. Ensimmäisenä on kaunis katse ja ele. Jotta nämä eivät jäisi pinnalliseksi ja kohtaaminen olisi aito, tarvitaan näkeminen ja kuu- leminen. Lapsen kohtaaminen on erityinen tilanne, sillä roolit ovat erilaiset. Aikuiselta odote- taan joustavuutta, lempeyttä ja huolehtivuutta. Lapsen kohtaamiseen vaikuttaa myös lapsen kasvuvaihe.

Olen käyttänyt näitä myös työssäni. Kun kohtaan uuden lapsen tai nuoren, tervehdin heitä lempeästi ja esittelen itseni heille. Jos lapsi on kovin arka, en häiritse lasta vaan annan hä- nelle tilaa sopeutua uuteen tilanteeseen. Päivien kuluessa ehdotan lapselle, jos hän haluaisi tehdä jotain tai viettää aikaa yhdessä. Ajattelen, että lapsi on tottunut minuun ja hän kokee olevansa turvassa. Keskustelun aiheet ovat myös keveitä esimerkiksi harrastuksista ja mielui- sista ohjelmista. Myöhemmin voidaan esimerkiksi keskustella kotitilanteesta ja millaisia tun- teita se herättää. Meidänkin osastollamme tulotilanteen kyselylomake on varsin kevyt ja ky- symme lapsen tai nuoren mielentilaa. Vasta myöhemmin voimme lähteä kartoittamaan lapsen ajatuksia kodista tai tilanteesta.

Sunnuntai 31.7.

Viimeinen yövuoro. Lapsia paikalla on vain kaksi, jotka kummatkin nukkuvat hyvin. Olen huo- mannut tämän yövuoron aikana, että väsymys alkaa painamaan. En ole pystynyt keskittymään kirjallisuuteen tänä yönä, vaan keskittyminen on ollut hereillä pysymisessä ja muissa tehtä- vissä. En kuitenkaan yritä liikaa vaan tunnistan omat jaksamiseni rajat.

Keskiviikko 3.8.

Yksi vapaa päivä ei ole riittävästi aikaa palautua kolmesta yövuorosta. Rytmin kääntäminen on ollut hankalaa, enkä ole pystynyt sitä täysin tekemään. Tiedän, että tulevasta loppu viikosta tulee hankala väsymyksen takia. Päivä on muuten sujunut rauhallisesti, mitään ihmeellistä ei juurikaan ole tapahtunut. Lapset odottavat koulun alkua ja meidän tehtävänämmä on hoitaa lasten asioita kuntoon. Olemme yhteydessä kouluihin ja ilmoitamme heille lapsen tilanteesta.

Ilmoitamme, että lapsi on sijoitettu vastaanottokotiin ja toivomme yhteistyötä koululta. Sovimme myös koulujen kanssa verkostopalavereita, joihin osallistuu myös toimintaterapeuttimme. Hänet otamme mukaan siksi, sillä hänen tehtävänä on perehtyä lapsen kehitykseen ja erityistarpeisiin. Esimerkiksi jollakin voi olla hankalaa kommunikoida ja noudattaa sääntöjä. Toimintaterapeuttimme antaa ehdotuksia minkälaista erityisopetusta lapsi voi tarvita.

Torstai 4.8.

Väsymyksen kanssa on haasteita. Tuntuu, etten saa asioita aikaiseksi ja olen vain tiellä muiden työntekijöiden jaloissa. En muista asioita tai päivämääriä, joita on sovittu. Saimme myös työyhteisössä tietää siitä, että naapuriosastolla on erikoistilanne hankalaan asiakastilanteen johdosta. Yksi lapsi siirtyi siis meidän yksikköömme. Tilanne on aiheuttanut paljon keskustelua työpiirissä. Työyhteisössä yleinen käsitys on se, että sosiaalityöntekijät ovat tehneet väärän sijoituksen, jolloin toisilla lapsilla ei ole turvallista olla osastolla, joten he siirtyvät meidän osastollemme. Tällaisissa tilanteissa huomataan se, kuinka tärkeä hyvä työyhteisö on osana työtä. Mahdollisuus purkaa turhautumista työyhteisön kanssa antoi minulle jaksamista. En ollut yksin tunteideni kanssa tilanteessa.

Tänään päivä oli muuten erilainen, sillä teimme retken paikalliselle ulkoilualueelle. Otimme mukaan lapsia omalta osastolta ja naapuriosastolta. Retken tekeminen hieman jännitti minua, sillä mukaamme lähti lapsia, joilla on paljon hankaluuksia tottelemisessa ja sääntöjen noudattamisessa. Onneksi retki kuitenkin sujui ongelmitta. Puhuin toisen ohjaajan kanssa siitä, kuinka pöden välillä huonoa omatuntoa siitä, etten haluaisi välttämättä tehdä asioita lasten kanssa, sillä tiedän heidän olevan hankalia. Ohjaaja kuitenkin kehotti minua menemään hankaliin tilanteisiin, sillä niistä oppii parhaiten. Olemalla passiivinen ei hyödytä ketään.

Perjantai 5.8.

Perjantai aamuvuoro on ollut rauhallinen, työtehtävissäkin olen onnistunut suuresta väsymyksestä huolimatta. Pientä sanaharkkaa syntyi osaston lapsien välillä siitä, kuka saa keinua missäkin keinussa. Selitin heille, ettei täällä ole kellään omia keinoja. Tilanne ei kuitenkaan muuttunut riidaksi, vaan se saatiin heti käsiteltyä. Pidin myös huolen siitä, että tilanteessa osallisena olleet lapset eivät olleet pahalla mielellä tilanteesta.

Viikon seitsemän yhteenveto

Viikko seitsemän alkoi hyvin, mutta loppua kohden väsymys ja uupumus yövuorojen takia ei antanut minulle mahdollisuutta keskittyä tavoitteeseeni, eli kerrata ja pohtia lukemaani. Olen kuitenkin tyytyväinen siihen, että pystyin tutkimaan kirjoja, joita toimintaterapeuttimme oli tuonut yksikköömme. Kohtaaminen ja sen tärkeys on tullut tutuksi luettuani Mattilan kirjallisuutta aiheesta.

Asiakkaan kohtaaminen on vuorovaikuttamista ja meillä jokaisella on omat tavat olla vuorovaikutuksessa. Pelkästään tekeminen tai sanominen ei riitä, vaan suurimpana vaikuttajana kohtaamiseen on asenne, jolla kohtaamme toisen ihmisen. (Mönkkönen 2018, 14). Tämän katkelman perusteella on tärkeää, ettei aseta ennakko-oletuksia kohtaamiseen. Tärkeää on, että kohdataan ihminen, ei asia.

4.8 Viikko 8

Viikolla kahdeksan tavoitteenani on kerrata lastensuojelulakia, sillä torstaina minulla on sovittu perhetapaaminen lapsen läheisten kanssa. Normaalisti lapsen läheisten kanssa ei voida keskustella esimerkiksi lapsen tulevasta ja kuinka sijoitusprosessi etenee. Tässä tilanteessa lapsen huoltaja on kuitenkin antanut suullisen selvityksen siitä, että kyseiselle läheiselle voidaan kertoa lapsen asioita ja käsitellä niitä hänen kanssaan. Perhetapaamisella käydään läpi käytänteitä kotijaksolle ja kuinka prosessi lastensuojelussa etenee.

Maanantai 8.8.

Iltavuoroviikko tiedossa tällä viikolla. Tilanne on rauhallinen osastolla, sillä suurin osa lapsista on kotijaksoilla. Tänään olen hoitanut laboratorio aikojen perumisesta, olen ollut yhden lapsen kouluun yhteydessä ja sovimme tapaamisajan verkostopalaveriin. Muuten päivä on ollut rauhallinen. Illalla olen hoitanut iltasoittoja kotijaksoilla oleville lapsille. Iltasoitoissa ei tullut ilmi mitään erikoista tai hälyttävää. Päivä on tuntunut rauhalliselta, mutta silti olen saanut tehdä työtehtäviä.

Tiistai 9.8.

Tiistain iltavuoro on ollut rauhallinen. Lapsia ei juuri ole paikalla, joten olen pystynyt keskittymään työtehtäviin hyvin. Tänään olen hoitanut perhetapaamisaikoja, kotijaksoille aikoja sekä soittanut iltasoittoja lasten tai nuorten koteihin. Tänään myös sain ensimmäisiä hyviä kontakteja yhteen osastomme lapseen, sillä hän halusi pelata pelikonsoliaan, eikä kukaan muu ohjaaja tiennyt kuinka pelata sillä. Näin, että lapsi selkeästi innostui siitä, että pelasin hänen kanssaan videopeliä. Hän selkeästi nautti siitä huomiosta, jota hän sai. Tulin itsekin tästä hyvälle mielelle, sillä tiesin lapsen odottavan yhteistä aikaa ohjaajan kanssa.

Loppuilta on sujunut rauhallisesti muiden lasten kanssa aikaa viettäen ja keskustellen. Suurin osa lapsista jännittää koulua jonkin verran, vaikka sanovat etteivät jännittäisi. Jännityksen huomaa lasten yleisestä käyttäytymisestä. Esimerkiksi yksi lapsista on normaalisti rauhallinen ja tottelevainen, mutta tänään on kiroillut paljon ja vastustellut kaikkea, mitä me ohjaajat ehdotamme tekemiseksi.

Keskiviikko 10.8.

Tänään on taas ollut rauhallinen päivä osastollamme. Huomenna lapsilla alkaa koulut ja jokaisella lapsella koulun alku on selvää. Kuten mainitsinkin eilisen kohdalla, niin osa lapsista käyttäytyy normaalia huonommin. Esimerkiksi juuri kiroiluna ja sääntöjen vastaisuudessa. Tänään olen selvittänyt koulun alkamisajankohtia. Yksi nuoristamme väitti, että hänellä alkaa koulu vasta kymmeneltä. Selvisi kuitenkin, että se alkaa jo kello 09. Hain myös kaupungin palvelupisteeltä matkakortteja, mikäli lasten vanhemmat tai sisarukset tarvitsevat niitä menoihinsa.

Tänään olen myös valmistautunut huomiseen perhetapaamiseen. Tulen vetämään perhetapaamisen itsekseni, joka vähän jännittää. Epäilen hieman tietojani ja taitojani, mutta olen kuitenkin varma, että tapaaminen tulee sujumaan hyvin. Epäroin vielä ajoittain itseäni ja kykyni toimia itsenäisesti lastensuojelutyössä. Kerroin työkaverilleni jännityksestä, niin hän osasi ohjeistaa minua, kuinka perhetapaamisessa yleensä menetellään. Tuleva perhetapaaminen tulee olemaan minun toinen ja ensimmäinen yksin vedettävä. Keskustelun aiheita tulee todennäköisesti olemaan lapsen tai nuoren jatko ja kuinka vanhempi sen kokee.

Torstai 11.8.

Tänään minulla on tiedossa melko kiireinen päivä, sillä minun täytyy käydä läpi yhden lapsen kanssa viikkoyhteenveto sekä pitää hänen kanssaan omaohjaajatunti. Ohjelmassa on myös vielä tämän lapsen asioihin perehtyminen tarkemmin perhetapaamista ajatellen sekä lakiin perehtyminen. Lakiin haluan perehtyä siksi vielä, sillä se ohjaa kaikkea meidän toimintaamme ja haluan kertoa asiat tarkasti ja oikein lapsen läheiselle. Lastensuojelulain 1 luvun 4§ tiivistää sen, mitkä ovat lastensuojelun keskeiset periaatteet. Lastensuojelu on edistettävä lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia. (Lastensuojelulaki 2017). Tämä ei aina välttämättä ole vanhempien ymmärryksessä, sillä usein he kertovat kaiken sujuvan kotona hyvin ja sijoitus on perätön. Näissä tilanteissa tulee muistuttaa vanhempia siitä, että lapsi on täällä jostain tietyistä syistä ja me arvioimme tilanteen. Kertaan myös lastensuojelulain lukua 8, sillä se ohjaa tarkemmin meidän toimintaamme. Luku 8 38§ määrää lapsen kiireellisestä sijoituksesta. Kiireellinen sijoitus kestää 30 päivää, jonka aikana arvioidaan perheen, lapsen ja läheisten tilannetta ja päätetään, minkälainen jatko tulee olemaan lapsen edun mukaista. Mikäli tilannetta ei saada selvitettyä 30 päivän kuluessa, 38 a § määrää kiireellisen sijoituksen jatkamisesta.

Yleisesti ottaen lapsella on kolme vaihtoehtoa, jota häneen sovelletaan. Näitä vaihtoehtoja ovat huostaanotto, sijaishuolto tai kotiutumisen. Huostaanotto tehdään silloin, kun lapsen tilanne sitä vaatii. Päätöksen huostaanotosta tekee aina sosiaalityöntekijä. Huostaanotosta määrää lastensuojelulain 9 luku. 40 § määrää sen, että mikäli avohuollon tukitoimet eivät ole sopivia, mahdollisia tai riittämättömiä, huostaanotto voidaan tehdä (Lastensuojelulaki 2017). Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että huostaanotto on viimeinen mahdollinen keino.

Toisena vaihtoehtona on lapsen sijaishuolto. Sijaishuollosta määrää lastensuojelulain 10 luku. Sijaishuollolla tarkoitetaan sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Sijaishuolto voidaan järjestää perhehoitona, laitoshuoltona taikka muulla lapsen tarpeiden edellyttämällä tavalla. Lapsi voidaan sijoittaa väliaikaisesti enintään kuudeksi kuukaudeksi (Lastensuojelulaki 2017). Sijaishuoltoa siis harkitaan silloin, kun kotiin palaaminen ei ole mahdollista ja huostaanotto olisi liian äärimmäinen keino lapselle tai nuorelle.

Kolmas vaihtoehto, mikä on myös se mihin tähdätään vastaanottokodissa työskentelyssä, on kotiin palaaminen. Kotiin palaamisessa on yleensä mukana jokin avohuollon toimi. Avohuollosta määrää lastensuojelulain 7 luku. Tarkemmin 36 § määrittelee lastensuojelun avohuollon tukitoimet. Avohuollon tukitoimia voi olla tehostettua perhetyötä, perhekuntoutusta ja muita lasta ja perhettä tukevia palveluja ja tukitoimia. (Lastensuojelulaki 2017).

Yleisimmin osastollamme puhutaan tehostetusta perhetyöstä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL 2020) kirjoittaa lastensuojelun tehostetusta perhetyöstä, että tehostettu perhetyö on intensiivistä tukea. Tarvittaessa tuki on taattava perheelle ympärivuorokautisesti ja se tulisi myös järjestää monialaisena, mikäli perheen tuen tarve tätä edellyttää. Tehostettu perhetyö on sellaista mihin lastensuojelu voi velvoittaa perheen, mutta lähtökohtana on kuitenkin se, että perheen kanssa tehtäisiin tiivistä yhteistyötä ongelmien ehkäisemiseksi. Jotta tehostettu perhetyö voisi onnistua, tulee perheen tunnistaa muutostarpeet ja on motivoitunut työskentelemään ongelmiansa korjaamiseksi.

Perhetapaamiseni sujui hyvin ja huomasin, että jännitys kaikkosi heti tapaamisen alussa, jolloin läheisen kanssa keskusteleminen oli sujuvaa. Muistin kaikki lukemani asiat ja muistin myös kertoa niistä läheiselle. Suurin osa ajasta kuitenkin meni siihen, että läheinen kertoi turhautumisestaan ja ärsytyksestään tilanteeseen. Keskustelun aikana, etten edes miettinyt omaa rooliani keskustelussa, vaan olin läsnä oleva ja kuunteleva työntekijä. Voisin ehkä kutsua itseäni jopa ammattilaiseksi tilanteessa. Sain myös kirjattua ja kerrottua tapaamisesta työyhteisölle.

Perjantai 12.8.

Perjantai on ollut osastolla rauhallinen päivä, mutta työtehtäviä on riittänyt. Olen huomannut, että lähipäivinä minulle on annettu paljon erilaisia työtehtäviä, mikä saa työni tuntuun merkityksellisestä ja että minua arvostetaan työyhteisössä. Olen viettänyt aikaa osaston lasten kanssa pelaillen ja askartelemassa. Yksi oma ohjattavistani kotiutui tänään ja hyvästit olivat lämpimät. Tunsin itsekkin, että olin tehnyt jotain hyvää perheen eteen, sillä olin ollut heihin paljon yhteydessä ja soittanut iltasoittoja. Päivän askarteluhetki jäi myös mieleen, sillä yksi osastomme lapsi teki kortin yhdelle ohjaajallemme, joka on jäämässä pois töistä. Kaiken kaikkiaan päivä on ollut mukava ja tehtävät olen saanut tehtyä. Alan tuntemaan, että

talo tulee tutuksi, en tarvitse jatkuvaa ohjausta, sekä osaan työskennellä lasten kanssa itsenäisesti. Myös perheiden kanssa työskentely tuntuu helpottavan päivä päivältä.

Viikon kahdeksan yhteenveto

Olen mielestäni päässyt viikkotavoitteeseeni, joka oli lastensuojelun lakiin perehtyminen ja sen soveltaminen työhöni. Lastensuojelun prosessi alkaa olemaan selkeää tällä hetkellä, eikä se juurikaan tuota kysymyksiä itselleni. Voin siis sanoa, että olen päässyt viikon tavoitteeseen.

4.9 Viikko 9

Toisella viimeisellä viikolla tavoitteenani on perehtyä loppuyhteenvedon kirjoittamiseen, sekä keskiviikkona olevan koulu yhteistyöpalaveriin valmistautuminen. Loppuyhteenvedot ovat noin neljä sivuisia yhteenvetoja lapsen tai nuoren sijoituksesta. Voin myöntää, etten tiedä sen tarkemmin asiasta, joten tavoitteena se on hyvä, sillä tulen oppimaan jotain täysin uutta.

Maanantai 15.8.

Työviikkoni alkoi melko kiireisesti, sillä työpaikalle saavuttuani sain tietää, että minun täytyy ensimmäisten tuntien aikana käydä kaupungin asiointipisteellä, sekä valmistautua perhetapaamiseen. Onneksi kuitenkin perhetapaaminen peruuntui, joten sain hoidettua rauhassa asiointipisteellä asioinnin. Kouluarki on myös täysin alkanut osastolla, eikä päivällä paikalla ole lapsia. Loppuyhteenvetoon en tänään kerennyt perehtyä, sillä työvuorossa ollut toinen työntekijä oli kiireinen, eikä hänellä ollut aikaa sen perehdyttämiseen. Huomenna olen kuitenkin aktiivinen ja katson läpi menneitä loppuyhteenvetoja ja selvitän, kuinka niitä tulisi kirjoittaa.

Tiistai 16.8.

Tänään näyttää olevan osastolla kiireinen päivä, sillä perhetapaamisia ja muita menoja on sovittuna paljon. Perhetapaamiset kuitenkin sijoittuvat illaksi tai ne eivät koske minua. Tämä jättää minulle sen tehtävän, että varmistan osaston toimivuuden ja hoidan muita asioita, kun toiset ovat kiireisiä. Vastuulleni esimerkiksi jää puhelimen päivystäminen ja tehtävälistan muut tehtävät. Tänään hoidin lapsille koulukyytejä kouluihin ja päivitin työkavereitani puhelimen soitoista.

Tänään olen myös perehtynyt loppuyhteenvedon tekemiseen. Loppuyhteenveto on nimensä mukaisesti noin neljän sivun mittainen yhteenveto koko sijoituksesta. Sen tarkoituksena on olla yhtenäinen raportti sosiaalityöntekijöille lapsen tai nuoren sijoituksesta. Loppuyhteenvedossa aiheita ovat itsenäisyys ja arjenhallintaidot, terveys, hyvinvointi ja turvallisuus, koulu ja oppiminen sekä sosiaaliset taidot, tunne-elämä, käyttäytymisen kehitys ja identiteetti.

Olen valmistautunut loppuyhteenvedon kirjoittamiseen lukemalla aikaisempia päätöksiä ja virkistänyt muistiani lukemalla lapsen aikaisempia kirjauksia.

Keskiviikko 17.8.

Tänään on tiedossa aikaisemmin mainitsemani koulutapaaminen. Koulutapaaminen on poikkeus normaaliin työskentelyymme, sillä kyseinen lapsi ei ole enää asiakkaamme. Yleensä, kun asiakkuus loppuu, emme ole enää perheeseen tai muihin osapuoliin yhteydessä. Olemme kuitenkin työryhmässä tulleet siihen päätökseen, että kyseinen lapsi tarvitsee kaiken mahdollisen tuen ja avun, joten poikkeuksellisesti menemme keskustelemaan opettajan kanssa lapsen tarpeista ja haasteita.

Tapaamiseen meneminen ei jännittänyt minua enää, vaan koen, että olen päässyt ammattimaiseen asemaan työssäni. Tiedän asiat mistä keskustellaan ja olen valmistautunut keskusteluun hyvin. Tietenkin tapaamiseen vaikuttaa se, ettei se ole täysin virallinen asetelma. Keskustelua käytiin hyvin avoimesti ja rennosti, mikä ei aina ole itsestään selvyys, kun työskennellään lastensuojelun piirissä. Mieleeni kuitenkin painautui se, kun lapsen huoltaja katsoi minua ja työpariani silmiin ja kiitti meitä työstämme ja kuinka olemme auttaneet perhettä. Tällaiset hetket antavat työlle merkityksen. Työmme on usein sellaista, ettemme kuule perheistä mitään, joten kasvokkain saatu aito kiitos tuntui hyvälle.

Lauantai 20.8.

Tänään on tiedossa pitkä iltavuoro, joka kestää 14-23.30. Osasto on täysin tyhjä, sillä lapset ja nuoret ovat kotijaksoilla. Tämä kuitenkin antaa mahdollisuuden sille, että pystyn perehtymään viikkotavoitteeseeni, eli loppuyhteenvedon kirjoittamiseen. Kuten kaiken uuden oppiminen, loppuyhteenvedon kirjoittaminen tuntuu hankalalta, vaikka olen perehtynyt siihen lukemalla aikaisempia päätöksiä ja kysynyt neuvoa. Ajatus siitä, että yhteenveto menee sosiaalityöntekijälle ja hän lukee sen, on jännittävä. Aloitan loppuyhteenvedon tekemisen kuitenkin ajatusviivoilla. Kirjaa ylös lapsen tai nuoren pääpiirteet aiheista ja mietin, kuinka ne tulisi muotoilla tekstiin. Sain myös neuvoa sen kirjoittamiseen työryhmän jäseneltä. Hän ohjeisti, että loppuyhteenvedon tekeminen kannattaa aloittaa jo heti sijoituksen alussa. Syynä tähän on se, että kaikki tapaamiset, lääkärikäynnit ja vastaavat tulee kirjata siihen. Työn helpottamiseksi siis kannattaa tehdä sitä sijoituksen aikana, eikä vain sen sijoituksen päätyttyä.

Huominen tulee myös olemaan suurimmaksi osaksi hiljainen päivä, joten huomenna minulla on hyvin aikaa lähteä kirjoittamaan ajatuksiani selkeäksi tekstiksi.

Sunnuntai 21.8.

Työvuoro on tänään sujunut rauhallisissa merkeissä. Lapset ovat palanneet kotijaksoiltaan sovitusasti, joten senkään puolesta ei ole tullut ongelmia. Kuten eilen suunnittelin, olen tänään kirjoittanut loppuyhteenvetoon ajatuksiani asiakkaastamme selkeiksi. Loppuyhteenvedossa on tärkeitä pysyä mahdollisimman neutraalina ja asiallisena. Kirjauksia tehdessäni olen huomannut sen, että kirjoitan omalla tyylilläni, joten loppuyhteenvedon kirjoittaminen vaatii hieman keskittymistä ja harjoittelua. Seuraavaksi kerron, mitä loppuyhteenveto pitää sisällään tarkemmin.

Itsenäisyys ja arjen hallintataidot tulee suhteuttaa ikätasoon nähden. Asioita, joita tässä kohdassa kirjataan ovat hygienia, kodinhoidolliset taidot sekä asiointitaidot. Näitä asioita on mielestäni helppo kirjoittaa, sillä ne ovat arkipäiväisiä asioita, joten minun tulee vain muistella sitä, kuinka lapsi tai nuori on niistä selvinnyt.

Terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kohdassa käydään läpi nukkuminen ja syöminen, arkirytmii, liikunta, päihteiden käyttö ja niihin suhtautuminen. Kohdassa käsitellään myös nuoren seulatuloksia, seksuaalikäyttäytymistä sekä väkivaltaa tai sen uhkaa. Näiden asioiden kirjoittaminen on helppoa, mutta nuoren kohdalla näitä asioita voi olla hankala käsitellä. Oman kokemukseni mukaan nuoret kuitenkin puhuvat näistä, jos heiltä vain kysyy.

Seuraava kappale koskee koulua ja oppimista. Kirjoittaminen tähän on vaatinut itseltäni jonkin verran miettimistä, sillä kesän aikana koulua ei ole ollut. Joudun kysymään siis tarkennuksia toimintaterapeutiltamme, sillä hän tekee paljon harjoituksia lasten ja nuorten kanssa.

Viimeisessä ja laajimmassa kappaleessa käydään läpi lapsen tai nuoren sosiaalisia taitoja, tunne-elämää, käyttäytymisen kehitystä ja identiteettiä. Tässä käydään läpi esimerkiksi sääntöjen noudattamista ja rajoitusten kestämisestä, itsenäisyyttä, tunteiden ilmaisemista ja pelkoja. Tämän kirjoittaminen on ollut hankalaa, sillä olen pohtinut sitä, että olenko arvioinut lasta tai nuorta oikein ja ovatko muut työryhmän jäsenet samaa mieltä. Tässä tulee kuitenkin se esiin, että työssä ei joudu asioita tekemään yksin, vaan jokainen työntekijä auttaa toinen toistaan.

Yhdeksännen viikon yhteenveto

Viikkotavoitteeseen olen päässyt, sillä olen päässyt oppimaan loppuyhteenvedon kirjoittamista. Olen huomannut, että loppuyhteenvedon kirjoittaminen saa minut tuntemaan ammatillaiseksi. Tunnetta on vaikea selittää, mutta osaamiseni alkaa olemaan jo hyvää ja loppuyhteenvedon kirjoittaminen antaa lisäkäsitystä siitä, mihin asioihin sijoituksen aikana tulee kiinnittää huomiota. Pehdyin myös kouluuhteistyöpalaveriin kattavasti ja pystyin tuomaan esille

omat näkemykseni tilanteeseen ja kuinka koulun tulisi huomioida asiakastamme. Viimeisen viikon tavoitteeksi otan oppimani tiedon hyödyntämisen konkreettisesti työssä.

4.10 Viikko 10

Kymmenennen viikon tavoitteena minulla on tavoitteena tietoisesti hyödyntää oppimaani teoriaa sosiaalityössä. Pidän mielessäni edellisten viikkojen aikana opitut asiat ja työskentelen niitä mielessä pitäen.

Maanantai 22.8.

Iltavuoroon saapuessani, tiesin, että tulevasta päivästä tulee hieman tylsä. Lapsia ei osastollamme juurikaan ole kotiuttamispäätösten takia. Ne lapset, jotka ovat osastolla, ovat verrattain helppoja aikaisempiin lapsiin. Tiedän, ettei asiakkaiden vertailu ole parasta mahdollista työetiikkaa, sillä jokaista lasta ja nuorta tulisi kohdella yksilönä, jolla on omat haasteet ja vaikeudet. Olen huomannut sen, että panokseni työhön ovat laskeneet. En välttämättä jaksa keskustella lasten kanssa tai tehdä asioita heidän kanssaan. Tähän tietenkin vaikuttaa se, että lapset menevät aikaisin nukkumaan eikä iltavuoron aikana pysty tekemään niin paljoa, kuin esimerkiksi aamuvuoron aikana. Epäilen myös takana olevaa pitkää työviikkoa pitkin vuoroineen. Myös ajatus siitä, että työsuhteeni on päättymässä vaikuttaa työskentelyyni negatiivisesti. Tavoitteeseeni nähden tämä ei vaikuta hyvältä, sillä minun tulisi työskennellä aktiivisesti lasten ja nuorten kanssa, eikä heittää oppimaani hukkaan.

Tiistai 23.8.

Viimeinen vuoro ennen vapaita, jonka jälkeen alkaa viimeinen työputkeni. Yövuoroon saapuessani, tapasin uusia sijoitettuja ja kävin kertomassa heille, että olen yövuorossa ja minun kanssani voi tulla keskustelemaan, mikäli asioita on mielessä. Huomasin, että kun tapasin heidät, en jännittänyt tilannetta vaan menin tervehtimään heitä reippaasti ja iloisesti. Yövuorossa olen jatkanut loppuyhteenvedon kirjoittamista, sillä yöt ovat kaikista rauhallisimpia aikoja. Työkaverini ovat usein maininneet sen, että yöt ovat loistavaa aikaa tehdä kirjallisia tehtäviä.

Lauantai 27.8.

Viikonloppuni alkaa iltavuorolla. Osasto on taas kerran täynnä uusien sijoitusten myötä. Tilanne aiheuttaa itselleni ehkä hiukan enemmän jännitystä kuin normaalisti, sillä viikonloppuvuoroissa vuoroissa on vähemmän ohjaajia. Täysin uudet lapset, joita en tunne luonnollisesti aiheuttaa pientä kutinaa mahanpohjassa. Muuten viikonloppuvuorot ovat pitkälti vain tilanteen päivystämistä, sillä arkisia asioita ei voi luonnollisesti viikonloppuna hoitaa.

Työvuoro oli varsin hektinen iltaa kohden. Uudet nuoret selkeästi kokeilevat rajojansa ja katsovat kuinka ohjaajat reagoivat. Tässä tilanteessa pystyin pitämään asiallisen, mutta komen-tavan otteen. Tilanteen aiheutti huoneisiin meno, sillä nuorilla oli 12 minuuttia ennen varsi-naista huoneisiin menoaikaa. Nuoria sai toistuvasti komentaa ja ohjata omaa huonetta kohti. Osa nuorista myös tuntevat toisensa, joka vain lisää vettä myllyyn niin sanotusti. Tilanne kui-tenkin saatiin rauhoiteltua ja nuoret menivät huoneisiinsa.

Huomaan itsestäni sen, että omat voimavarani alkavat olla lopussa, vaikka olin kahden päivän vapailla. Huomaan, että motivaationi työhön alkaa olemaan kadoksissa työn suhteen, mutta haluan kuitenkin tehdä työt kunnialla loppuun asti.

Sunnuntai 28.8.

Sunnuntain vuoroon saapuessani osastolla oli rauhallista, eikä nuoria ollut paikalla, sillä he olivat omilla menoillaan. Vuoroni kuitenkin loppui lyhyeen sairastumisen takia. Lähiesihenkilöni ymmärsi tämän ja kertoi minulle, että voin mennä kotiin lepäämään. Koin tästä hieman huonoa omatuntoa, sillä tiesin hänen joutuvan tekemään pitkän vuoron.

Maanantai 29.8.

Vuoroni on tänään välivuoro ja ihmettelin ääneen, että kuinka paljon työntekijöitä oli tänään paikalla. Kyseessä oli kuitenkin työnohjauspäivä. En itse päässyt osallistumaan työnohjaus-seen, mutta ymmärsin, että työnohjaus on vain vakituisille työntekijöille. Tänään on myös tiimipalaveri pitkästä ajasta. Tiimissä kävimme tavan mukaan uusien nuorten ja lasten tilan-teita läpi ja kuinka heidän kanssaan tulisi työskennellä ja mihin tarvitsee kiinnittää huomiota.

Uusien nuorien kanssa on ollut ongelmia heidän käytöksessään. Monet myöhästelevät, eivät tule syömään päivällistä ja muutenkin käyttäytyvät osastolla huonosti. Haasteita aiheuttaa myös se, että osa nuorista tuntevat toisensa entuudestaan, mikä aiheuttaa ongelmia käyttäy-tymisessä.

Tämä päivä on myös viimeinen päiväkirjan kirjoittamiseen tarkoitettu päivä. Varsinainen vii-meinen työpäiväni on torstain ja perjantain välinen yövuoro. Vaikka työ on ollut rankkaa ja väsyttävää, katson kulunutta kolmea kuukautta hyvällä mielellä. Olen oppinut paljon nuorten ja lasten, jotka ovat kriisissä, kanssa työskentelystä. Työkaverit ovat aina olleet auttavia ja ystävällisiä. Olen pystynyt jakamaan heidän kanssaan omia mielipiteitä, kysyä kysymyksiä rei-lusti sekä purkaa ajatuksia vastaanottokodissa työskentelystä.

5 Yhteenveto ja pohdinta

Päiväkirjamuotoinen raportointi on päättynyt. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli seurata lastensuojeluyksikön perehdytysprosessia ja havainnoida kuinka se onnistui. Kehittämisehdotuksia esitetään tässä yhteenvedossa ja pohdinnassa. Opinnäytetyön tarkoituksena on myös lisätä ymmärrystä lastensuojeluyksikön arjesta ja sen haasteista.

Kesä meni nopeasti työn ohella, mutta se tuntui myös kuormittavalta ajoittain. Uusien asioiden oppiminen uudessa työympäristössä, kolmivuorotyö sekä tämän opinnäytetyön tekemisen luoma stressi tuntui voimakkaasti ajoittain. Tästä huolimatta opin paljon lasten ja nuorten kanssa työskentelystä lastensuojeluyksikössä. Kesän aikana pääsin myös pohtimaan perehdytyksen tarkoitusta, sekä kuinka ajatusmaailma muuttui opiskelijasta ammattilaiseen.

Asetin itselleni joka viikko jonkin tavoitteen, jota lähdin tietoisesti työstämään. Päiväkirjaraportoinnin aikana en saanut jokaista viikkotavoitetta toteutettua, mutta pääsääntöisesti ne onnistuivat. Kahden ensimmäisen viikon päiväkirjaraportoinnit olivat tärkeimmät, sillä ne käsitelivät perehdytystä. Muistan, että ensimmäisen viikon perehdytys tapahtui nopeasti. Edessäni ollut lista (liite 1) käytiin nopeasti läpi, eikä näin jälkeinpäin mietittynä listan sisältöä ehtinyt sisäistämään. Esimerkiksi lääkehuolto käytiin nopeasti läpi ja sen avautui tarkemmin vasta silloin, kun tein lääkehuollon tentin yksikön sairaanhoitajan kanssa. Sairanhoitajan antama perehdytys oli pitkäjänteinen. Hän varmisti tietämykseni lääkehoitoon kysymällä erikoistilanteista ja kuinka toimin niissä.

Alussa toimin varoen, sekä tarkkailin ympäristöjäni paljon. Muistan kun jouduin rohkaisemaan itseäni aloittaessani keskustelua nuoren kanssa. Tein ikään kuin listan päässäni keskusteltavista aiheista ja etenin sitä kaavamaisesti. Työsuhteen loppua kohden nuorten kanssa käydyt keskustelut olivat dynaamisempia ja aidompia. Uskalsin ja pystyin keskustelemaan nuoren kanssa esimerkiksi päihteiden käytöstä ja mielenterveydestä. Kymmenessä viikossa tapahtunut muutos on ollut suurta, jota ei itse ei ole välttämättä osannut arvostaa työssä olon aikana, vaan vasta näin jälkikäteen.

Työsuhteeni aikana, huomasin, että perehdytys ei ole ainoastaan ensimmäisten viikkojen asia, vaan perehdytystä tehdään koko työsuhteen tai -uran aikana. Onnistunut, alussa tehty, perehdytys on myös olennainen osa työpaikan vaihtuvuuden vähenemiseen. Perehdyttämisen kustannukseksi on arvioitu olevan noin 2000-3000 €. (Liski, Horn & Villanen 2007, 22). Perehdyttäminen on siis tehtävä huolellisesti, jolloin työntekijä saadaan pysymään työpaikassaan ja työpaikan kustannukset pysymään matalina.

Työhön perehdytys tehtiin työturvallisuuslain mukaan. Minulle kerrottiin kuinka vaaroja ja haittoja minimoidaan työssä. Minulle painotettiin, että omaa turvallisuutta ei vaaranneta esimerkiksi tilanteissa, jossa nuori on karkaamassa sijoituspaikastaan. Tällaisissa tilanteissa

keskustellaan nuoren kanssa ja yritetään puhumalla saada hänet pysymään yksikössä, ei koskaan mennä oven ja nuoren väliin. Onneksi tällaisia tilanteita ei sattunut kesän aikana, mutta jäin miettimään, olisinko osannut toimia tällaisessa tilanteessa oikein. Olisiko minulla, täysin uudella työntekijällä lastensuojelun saralla, ollut keinoja käydä keskustelua tuohtuneen nuoren kanssa.

Lahden ammattikorkeakoulu on laatinut oppaan perehdytykseen, jossa käydään läpi muun muassa perehdyttäjän tehtävä työpaikalla. Käytän opasta pohdinnassa ja vertaan sitä omaan kokemukseeni lastensuojeluyksikössä. Hyvä perehdytys -oppaassa (Liski, Horn & Villanen 2007, 12) perehdyttäjän tehtävänä on ohjata oikeisiin ja turvallisiin työmenetelmiin, antaa perehdyttävälle rakentavaa palautetta sekä kenties tärkeimpänä antaa ohjeita työtehtävään ymmärrettävästi. Kokemukseni näiden suositusten täyttymisestä on myönteinen yhtä kohtaa lukuun ottamatta, sillä olisin kaivannut enemmän rakentavaa palautetta säännöllisin väliajoin. Kerran lähiesihenkilöni keskusteli kanssani siitä, kuinka säännöistä on pidettävä kiinni nuorten kanssa. Muu palaute tuli työyhteisössä ohimennen sanottuna.

Työyksikössäni olisin siis kaivannut pitkäjänteisemmän perehdytyksen ja enemmän rakentavaa palautetta. Esimerkiksi säännöllinen, kerran viikossa pidettävä keskustelu, kuinka työtehtävät ovat onnistuneet ja missä kenties pitäisi kiinnittää vielä erityistä huomiota. Liski, Horn & Villanen suosittelevatkin jo alle kuukauden työsuhteissa työparin yrityksen henkilöstöstä (2007, 15). Tätä voitaisiin myös hyödyntää yksikössä, jossa työskentelin.

Työnantajan saamia hyötyjä on vaikea kartoittaa tai edes pohtia, sillä lähiesihenkilö ei ilmoittanut mitään toiveita opinnäytetyön tavoitteista. Palautetta oli myös hankala antaa lähiesihenkilölle, sillä loppukeskustelua työsuhteen päätyttyä ei käyty. Tähän olisin toivonut aktiivisuutta lähiesihenkilöltäni. Manka (2016, 9) kirjoittaa, että johtaminen on parhaimmillaan, kun esihenkilö on vuorovaikutuksessa työntekijän kanssa. Työsuhteen aikana olisin toivonut siis enemmän kahden keskeistä vuorovaikutusta lähiesihenkilöni kanssa. Vuorovaikutusta oli viikkokokouksissa ja työn ohella, mutta olisin kaivannut työssä kahden keskeisiä keskusteluja lähiesihenkilön kanssa.

Perehdyttäminen on kokotyöuran mittainen prosessi, mutta uusiin tehtäviin siirtymisessä työntekijä on syytä perehdyttää huolellisesti. Työntekijän hyvä perehdytys on kustannustehokkaampaa työnantajalle ja työntekijä jää työpaikalle todennäköisemmin tehtäviinsä. (Liski, Horn & Villanen 2007, 22). Jotta hyvä perehdytys saavutettaisiin, tulee työnantajan tai perehdytyksestä vastaavan henkilön ottaa huomioon viisi asiaa, jonka työturvallisuuskeskus on laatinut (Työturvallisuuskeskus 2013).

Nämä asiat ovat:

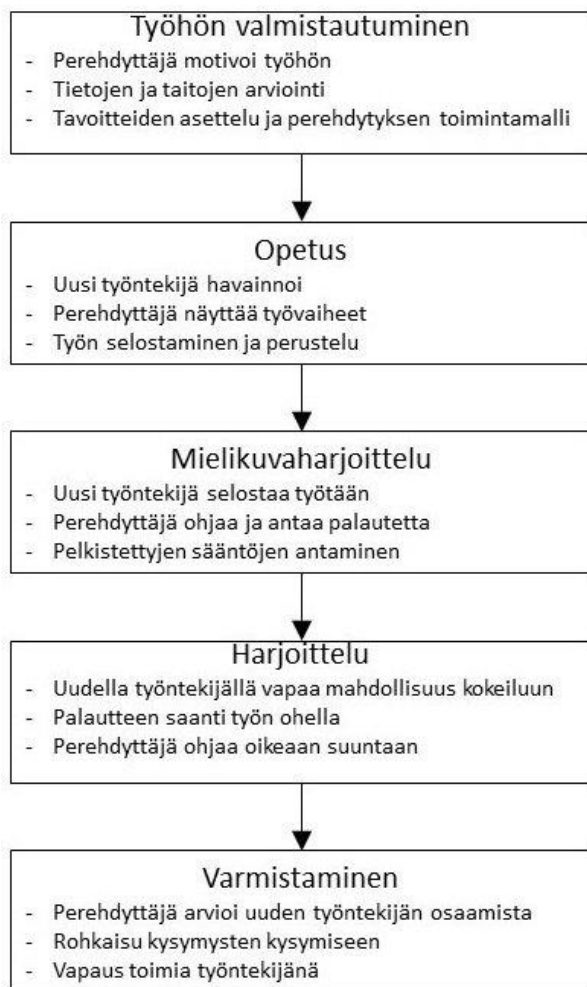
Valmistautuminen, johon kuuluu perehdytyksen saajan motivointi, hänen tietojensa ja taitojensa arviointi, tehtävän kuvailu, tavoitteiden asettele sekä perehdytyksen toimintamalli.

Opetuksessa perehdyttäjä pyytää uutta työntekijää havainnoimaan, näyttää työnvaiheet sekä selostaa ja perustelee, miksi jokin asia tehdään.

Mielikuvaharjoittelussa perehdyttäjä pyytää selostamaan työtä, ohjaa ja antaa palautetta sekä antaa pelkistettyjä sääntöjä.

Neljännessä kohdassa harjoitellaan taitoja ja työtä. Uuden työntekijän tulee saada mahdollisuus kokeiluun ja palautteen saamiseen. Työntekijällä tulee olla vapaus harjoitella uutta tehtävää varten. Perehdyttäjä voi vielä helposti ohjata työntekijää oikeaan suuntaan.

Viidennessä ja viimeisessä kohdassa työntekijän opittuja asioita varmistetaan. Perehdyttäjä arvioi uuden työntekijän osaamista ja taitotasoa sekä rohkaisee tätä kysymään kysymyksiä työtehtävään liittyen. Tässä vaiheessa työntekijä saa tehdä työtä itsenäisesti. Tässä kohdassa sovitaan vielä tulevasta seurannasta.

Kuva 2: Hyvän perehdytyksen havainnollistava kaavio

Yksikössä, jossa toimin, vain osa luetelluista asioista toteutui. Jos nämä kohdat olisi käyty työsuhteen alussa, olisin varmasti ollut luottavaisempi omaan toimintaan aikaisemmin. Omaan

toimintaan luottaminen myös todennäköisesti olisi vähentänyt jännitystä ja epäröintiä tekevästäni työstäni. Vaikka yksikössä oli perehdytyskansio, ei se kokemukseni mukaan korvaa sinulle osoitettua perehdyttäjää. Toisena kehitysehdotuksena yksikköön olisi opastaja, joka seuraa työntekoa ja opastaa siinä.

Esimerkiksi toisella viikolla pidin viikkokeskustelun nuoren kanssa, johon menin yksin. Muistan saaneeni vain paperin, missä oli suuntaa antavia kysymyksiä, joita joudun kysymään. Mielestäni vakituisen työntekijän olisi ollut hyvä olla mukana keskustelussa, sillä en voi täysin olla varma toimintatavoistani.

Viimeisempänä kehitysehdotuksena lastensuojelun yksikköön on jo esille tullut viikkokeskustelut uuden työntekijän kanssa. Dialogisessa palautteen annossa on mahdollista oppia lisää sekä päästä lisäoivalluksiin (Kupias 2016). Lisäoivalluksien saaminen ja uuden oppiminen on tärkeä osa työuraa sekä perehdytystä. Näin työntekijä kasvaa ja kehittyy työsssänsä.

Vaikka opinnäytetyöni käsittelee pitkälti ikäviä asioita, joita lastensuojeluyksikössä voi tulla on siellä tehtävä työ mittaamattoman arvokasta mielestäni. Nuoret tarvitsevat paljon ohjausta ja tukea, eikä tilanteet, joissa he ovat, ole yleensä heidän syytään. Vaikka olisikin, ei heitä tulisi syyttää siitä liikaa. He ovat vasta oppimassa elämän tavoille ja heitä tulee tukea siinä.

Loppuun haluan myös sanoa sen, että vaikka kritisoin perehdytystä opinnäytetyössäni melko paljon, ei se suinkaan huonoa ollut. Työhön perehdytettiin niin, että pystyin työskentelemään yksikössäni, mutta parannettavia kohtia myös löytyy. Haluaisin, että tulevaisuudessa tuleva lastensuojeluyksikköön työskentelemään menevä lukisi tämän opinnäytetyön ja osaisi vaatia perehdytystä siellä tämän opinnäytetyön esittämillä tavoilla.

6 Lähteet

Painetut

Dunderfelt, T. 2016. Läsnaoleva kohtaaminen. Jyväskylä: PS-kustannus. Viitattu 22.7.2022.

Karvinen-Niinikoski, S., Rantalaiho, U. & Salonen, J. 2007. Työnohjaus sosiaalityössä. Helsinki: Edita.

Manka, M-L & Manka, M. 2016. Työhyvinvointi.

Mattila, K. 2011. Lapsen vahvistava kohtaaminen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Mönkkönen, K. 2018. Vuorovaikutus asiakastyössä: Asiakkaan kohtaaminen sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki. Gaudeamus.

Schulman, M., Marttunen, M., Röning, T., Kivikkokangas, S., Sydänmaanlakka, O., Nurmi, P. & Kaltiala-Heino, R. 2013. Lapsen ja nuoren viha. Jyväskylä: PS-kustannus. Viitattu 24.7.2022.

Sähköiset

Ahokas, L. & Mäkeläinen, J. 2013. Perehdyttäminen ja työnopastus - Ennakoiva työsuojelu. Työturvallisuuskeskus. Viitattu 31.10.2022. <https://ttk.fi/julkaisu/perehdyttaminen-ja-ty-onopastus-ennakoivaa-tyosuojelua/>

Kupias, P., Peltola, R. 2016. Onnistu palautteessa. Dialogiosaamisen hyödyt. Viitattu 31.10.2022. <https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.nelli.laurea.fi/teos/GABBBXXTBBAED#/>

Lastensuojelulaki 417/2017. Viitattu 2.6.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Liski, M., Horn, S. & Villanen, M. 2007. Hyvä perehdytys -opas. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulu. Viitattu 12.10.2022. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/133008/LAMK_2007_B_4.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Sosiaali- ja terveysministeriö 2017. Sosiaalihuoltolain soveltamisopas. Viitattu 27.10.2022. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80391/05_17_Sosiaalihuoltolain%20soveltamisopas.pdf

Sosiaali- ja terveysministeriö 2022. Työhyvinvointi. Viitattu 29.10.2022. <https://stm.fi/tyohyvinvointi>

Terveys- ja hyvinvoinnin laitos 2022. Mitä on lastensuojelu? Viitattu 31.10.2022. <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/mita-on-lastensuojelu>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2022. Vastaanottokoti. Viitattu 29.6.2022.

<https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/sijaishuollon-muodot/lastensuojelulaitokset/vastaanottokoti>

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2020. Perhetyö ja tehostettu perhetyö. Viitattu 11.8.2022.

<https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/lastensuojelun-avohuolto/lastensuojelun-avohuollon-tukitoimet/perhetyo-ja-tehostettu-perhetyo>

Työturvallisuuslaki 738/2002. Viitattu 10.10.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>

YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista 1989. Viitattu 31.10.2022. [https://unicef.studio.cras-](https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/pdf/LOS_A5fi.pdf)

[man.fi/pub/public/pdf/LOS_A5fi.pdf](https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/pdf/LOS_A5fi.pdf)

Liitteet

Liite 1: Perehdyttämislomake.....	47
Liite 2: Kuvakaappaus tulotilanteen kyselylomakkeesta	48
Liite 3: Kuvakaappaus LOP-kurssin ensimmäisestä osasta	49
Liite 4: Kuvakaappaus LOP-kurssin toisesta osasta.	49

Liite 1: Perehdyttämislomake

PEREHDYTTÄMISLOMAKE

Sinut, Tapani perehdyttää koko vastaanottokodin tiimi.

- Avainten luovutus, kuittaus ja salassapitovelvollisuuden allekirjoitus ²
- [REDACTED] perustehtävä
- [REDACTED] henkilöstörakenne
- Tilojen esittely
- Turvallisuussuunnitelma, paloturvallisuus, hälytysjärjestelmä ja sprinklerit
- ~~Autot~~; varaaminen, avaimet, ajopäiväkirjat, tankkaaminen, lämmittimet
- Peruspäivärytmi
- Lääkehuolto
- Ruokapolitiikka; maksut, valmistus, tilaaminen, merkitseminen, hygieniapassi, näytteen ottaminen itse valmistamasta ruoasta
- Siivous ja lakanoiden pesettäminen
- Päivystys ja lapsen vastaanottaminen
- Kirjaaminen; [REDACTED] henkilökunnan tiedotteet-viikko ja nakkilista
- Palaverit ja neuvottelut; tuloneuvottelu, asiakassuunnitelman neuvottelu, JORY, työnohjaukset, perhetapaamiset, omaohjaajatunnit
- Rahapolitiikka; kassat, tilauslaput, kortit, S-ryhmän kaupat, viikkorahat
- Kiinnipito
- Terveyskeskus ja apteekki, [REDACTED] päivystys
- Lastensuojelulaki
- Puhelimet ja tietokoneet; [REDACTED]-vastuukäyttäjät ja heiltä saatava tuki
- Posti; sisäinen ja ulkoinen, saapuvat kirjatut kirjeet
- Vaatehuolto; peseminen, merkkaaminen, varavaatteet, ostaminen
- Lomakkeet; henkilökuntaa ja asiakkaita koskevat Teamsissa / Intrassa
- Työvuorot; listat, toiveet, lomat, sairauslomat
- Työterveyshuolto ja työsuojelu
- [REDACTED] lastensuojeluorganisaatio; muut laitokset, esimiehet virastolla
- Kierrätys
- [REDACTED]
- Retkikäytännöt
- Päihteettömyys; alkometri, seulat
- Yhteistyötahot; esim. koulu, lastenpsykiatria, sosiaalityöntekijät, poliisi, vartijat, [REDACTED]

Kersti Lam
1.6. 2022

Liite 2: Kuvakaappaus tulotilanteen kyselylomakkeesta

Tulotilanteen kyselylomake

1. Kerro oma näkemyksesi miksi olet nyt sijoitettu [REDACTED] vastaanottokotiin.

2. Mitä ajatuksia sijoitus sinussa herättää?

3. Mitä toiveita sinulla on sijoituksen osalta

4. Miten ohjaajat voivat auttaa sinua?

5. Mitä ajatuksia sinulla on vanhemmistasi tällä hetkellä?

.

6. Tarvitsetko jotakin (vaatteita, lääkitystä, laturia, lääkäriä tms.)

7. Mikä on mielialasi juuri nyt? 1-10?

8. Haluatko kertoa jotakin muuta?

Liite 3: Kuvakaappaus LOP-kurssin ensimmäisestä osasta

LOP: OSA I Lääkehoidon perusteet

Tässä osassa kerrataan lääkehoidon perusteisiin liittyviä asioita kuten lainsäädäntöä, lääkevalikoimaa, lääketiedon hakua ja lääkelaskentaa.

 [Oppitunti 1.1 Normistot lääkehoidon perustana](#)

 [Oppitunti 1.2 Lääkkeiden luokittelu ja tiedonhaku](#)

 [Oppitunti 1.3 Lääkkeet elimistössä](#)

 [Oppitunti 1.4 Lääkehuolto](#)

 [Oppitunti 1.5 Aseptiikka lääkehoidossa](#)

 [Oppitunti 1.6 Lääkelaskenta](#)

 [Harjoitustentti lääkelaskuista](#)

Liite 4: Kuvakaappaus LOP-kurssin toisesta osasta.

LOP: OSA II Lääkehoidon toteuttaminen

Tässä osassa käydään läpi lääkehoidon toteuttamiseen liittyvät asiat, kuten potilaan lääkityksen selvittäminen, lääkkeiden käsittely ja antaminen sekä lääkehoidon seuranta ja potilasohjaus.

 [Lääkehoitoprosessin vaiheet](#)

 [Oppitunti 2.1 Lääkityksen selvittäminen](#)

 [Oppitunti 2.2 Lääkehoidon arviointi ja määrääminen](#)

 [Oppitunti 2.3 Lääkkeiden käsittely](#)

 [Oppitunti 2.4 Lääkkeiden anto luonnollista tietä](#)

 [Oppitunti 2.5 Lääkkeiden anto ihon alle ja lihakseen](#)

 [Kertaa tästä pistotekniikat](#)

 [Oppitunti 2.6 Lääkkeettömän infuusiopussin vaihtaminen](#)

 [Oppitunti 2.7 Lääkkeen ottoajankohta](#)

 [Oppitunti 2.8 Lääkehoidon vaikutusten seuranta](#)

 [Oppitunti 2.9 Lääkehoidon ohjaus ja dokumentointi](#)